

Mengšan

Glasiło Obćine Mengeš
september 2024, letnik XXXI, številka 8

Praznovanje 140-letnice Mengeške godbe

V novo šolsko leto z novimi pridobitvami

5 let skavtstva v Mengšu: Andrej Čuk in David Jagodič: »Biti skavt v Mengšu je res «fajn»«

Sv. misijon v Mengšu 2024

Prof. Tomaz Habe: Družine – temelj godbene tradicije

Isčete dobro avtosolo?

RAZLIKA SE IZNEHUJE

RETOS 1993

GARANCIJA 100% na zadovojstvo

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLA VOZNIJE

- ▶ IZPIT ZA TRAKTOR 16.09.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA 20.09.2024 ob 17.00 uri
- ▶ TEČAJ PRVA POMOČ 23.09.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica) 25.09.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.) 26.09.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ CPP kat "B" (avto) 02.10.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ CPP kat "A" (motor) 16.10.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak) 23.10.2024 ob 16.00 uri
- ▶ TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris točk) zbiramo prijave
- ▶ TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki) zbiramo prijave
- ▶ TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu zbiramo prijave

NOVO SERIJ TUDI ONLINE

SPEAK UP[®]

Z ZNANJEM DO USPEHA
www.speakup.si

VPISI V JEZIKOVNE TEČAJE ZA
VSE GENERACIJE
SKUPINSKE INŠTRUKCIJE
MATEMATIKE IN KEMIJE

- majhne skupine
- razumevanje šolske snovi
- veliko govorjenja
- veliko zabave

041 986 501 info@speakup.si Trdinov trg 14,
Mengeš www.speakup.si

MENGEŠKA GODBA
praznuje

140let

PETEK, 20. 9. 2024

Kulturni dom Mengeš

ob 18.45 Otvoritev razstave o 140-letnem delovanju Mengeške godbe
ob 19.00 Slavnostna akademija in koncert

SOBOTA, 21. 9. 2024

v okviru 29. sejma v Mengšu

ob 10.00 Otvoritev 29. Sejma v Mengšu (sodelujejo Veterani Mengeške godbe)
ob 19.00 Koncert Mengeške godbe s solisti in gosti pod šotorom

NEDELJA, 22. 9. 2024

v okviru 29. sejma v Mengšu

ob 10.00 Igranje Mengeške godbe pri Sv. maši pod šotorom
ob 11.00 Območno srečanje godb pod šotorom
ob 14.00 Slavnostna povorka in po njej skupno igranje vseh godb
ob 16.00 Nastop prijateljskih godb pod šotorom

Vstop prost!

VABILO

Vsa društva v Mengšu vabimo, da kontaktirajo
uredništvo Mengšana 14 dni pred pomembnim
dogodkom, jubilejem, novostjo ipd. za
sodelovanje v našem glasilu in drugod.

e-kontakt: mengsan@menges.si

Uredništvo Mengšan

MP
15 LET
montaža posavec

**SVETOVANJE, IZMERA, DOBAVA,
MONTAŽA Z GARANCIJO**
Kakovosti dajemo prednost.

T: +386 31 470 724

www.montaza-posavec.si | Montaža Posavec

KAZALO

Uvodnik	3
Občina	4
Osrednji intervju	12
Mengeški utrip	17
Otroški kotiček	33
Intervju	34
Znani Mengšani	37
Šport	38
Pisma bralcev	41
Zahvale	42
Nagardna križanka	43

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenarocene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridruži pravico do objave ali neobjave, krajsanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenarocenih prispevkov. Nenaroceni prispevki se ne honorirajo. Treba jih je oddati v formatih .doc brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v formatu .jpg, in velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevek, oddan po tem roku, ne bo objavljen v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 30. septembra 2024.

MENGŠAN

JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si.

Odgovorna urednica: Urška Vahtar, oziroma 880 824, e-pošta: mengsan@menges.si • Uredniški odbor: Branko Lipar, Franciška Hunjet, Milica Tomšič • Uredniški svet: Rok Burja, Aleš Janežič, Franc Hribar, Mojca Likar, Sandi Jaklič, Milan Kralj • Lektoriranje: Oranžna nit, Jaka Geltar s. p. • Grafični prelom: Handi Behrič, Artline d. o. o. • Tisk: Schwarz d. o. o. • Distribucija: Pošta Slovenije d. o. o. • Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, telefon: 01 7247 106, e-pošta: irena.kosec@menges.si • Naklada 3.300 izvodov • Revija izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš. Vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357 • Spletna izdaja Mengšana ISSN 2536-3999 • Fotografija na naslovnici, zadnji strani: Urška Vahtar. Naslednja številka Mengšana izide 15. oktobra 2024.

Morali bi se bolj spoštovati in podpirati

Novo šolsko leto sem sprejela z žalostjo, da je počitnic konec, ampak po eni strani vesela, ker se bomo lahko skoraj vsak dan družili s prijatelji. Vesela sem tudi, ker so se spet začeli treningi. V šolo mi je v redu hoditi zaradi prijateljev in učiteljev, ki so spoštljivi in prijazni. Malo me je strah obdobja, ko se ocenjevanja pojavljajo večkrat na teden in se zaradi stresa težko zberem. Osmi razred naj bi bil najtežji, zato se poskušam sproti učiti.

Med poletjem sem se imela zelo dobro. Dva tedna med počitnicami sem pomagala pri počitniškem varstvu v AIA Mladinskem centru Mengeš, in sicer kot prostovoljka. Zelo rada pomagam tam, saj sem rada v družbi mlajših otrok. V varstvu je zelo zabaven program in imamo različne dneve, npr. spoznavni dan, vodni dan, filmski dan, dan v naravi in skriti zaklad. Seveda ne počnemo samo naštetega, ampak se tudi igramo, imamo turnir, izdelujemo raznorazne zapestnice in ogrlice, naredimo limonado in to prodajamo na stojnici pred AIA Mladinskim centrom Mengeš. Preko prostovoljstva sem se tudi naučila, da moramo spoštovati drug drugega, se razumeti in si pomagati. V šoli velikokrat opazim prepire, morali bi se bolj spoštovati in podpirati, ker to na človeka močno vpliva in je za vse lažje. Mislim, da bi mlajši morali bolj spoštovati starejše (ne mislim s tem sebe, ampak na splošno odrasle). Mislim tudi, da bi v vsakem razredu morali bolj držati skupaj. Vedno pa moramo biti prijazni in razumevaljoči do ljudi, saj nikoli ne vemo, kaj se z določeno osebo dogaja, in ji že samo s tem lahko polepšamo dan.

Upam, da mi bo to šolsko leto šlo, da ne bo preveč stresnih obdobj, da bom dala svoj maksimum od sebe in da mi novi predmeti v osmem razredu ne bodo delali preveč težav. Prav tako si želim, da bom lahko treninge uskladila s šolo in mi bo ostalo še kaj časa za druženje s prijatelji.

Tudi vsem drugim na OŠ Mengeš želim, da jim bo to šolsko leto dobro šlo, da se bomo znali podpirati in spoštovati.

Zala Sekač, prostovoljka v AIA Mladinskem centru, učenka 8.C OŠ Mengeš

Mengeš, tudi mladim prijetno mesto

Naša občina je kraj z mladostno energijo in svetlo prihodnostjo. To čutim, vem in to potrjujejo tudi statistični podatki. Občina Mengeš je ena redkih slovenskih občin, ki se lahko pohvali s pozitivnim prirastom prebivalstva. K nam se priseljuje več ljudi, kot se jih odseli. Ta prirast je več kot dvakrat višji od slovenskega povprečja. Povprečna starost naših občanov znaša 42,3 leta in je nižja od slovenskega povprečja. Vsak peti občan je mlajši od 17 let. Ti podatki pričajo o tem, da je Mengeš prostor, kjer se mladi počutijo dobrodošli in kjer se jim omogoča uspešen začetek njihove življenjske poti.

Zato posebno pozornost v naši občini namenjamo prav mladim. Naš cilj je, da občina Mengeš ostane prijeten kraj za odraščanje in razvoj. Ena od ključnih prioritet Občine je tako reševanje prostorske stiske vrtca, ki je postala še bolj pereča po lanskoletnih poplavah. Gradnja novega vrtca in namestitev modularnih enot sta v teku, saj želimo čim prej zagotoviti dodatne kapacitete za naše najmlajše. Prav tako se intenzivno lotevamo dolgoletne prostorske stiske Osnovne šole Mengeš, kjer projekt njene preureditve poteka po načrtih in v sodelovanju z vsemi pristojnimi institucijami. Posebno pozornost posvečamo tudi investicijam v infrastrukturo, namenjeno otrokom in mladim. Vlagamo v nova igrišča, parke in sprehajalne poti, saj verjamemo, da je kakovostno preživljanje prostega časa ključno za zdrav razvoj naših otrok. Poleg tega spodbujamo in podpiramo delovanje AIA Mladinskega centra kot osrednje točke, kjer lahko mengeška mladina, dijaki in študentje najdejo prostor za druženje, ustvarjanje in izmenjavo idej. Spoštujemo raznolikost naše skupnosti, zato pozdravljamo prizadevanja za vključevanje vseh otrok in mladih, vključno s tistimi s posebnimi potrebami. S podpiranjem programov, kot so Plavčki in okviru Medobčinskega društva Sožitje, omogočamo, da vsak posameznik aktivno sodeluje v različnih aktivnostih. Pomembno je poudariti, da se v občini vse bolj zavedamo pomena vključevanja mladih v proces odločanja. Letos je tako Občina Mengeš organizirala prvi »hekaton« - dogodek, na katerem so lahko mladi podali svoje ideje o razvoju mengeške občine na način, da bo prijazna tudi mladim. Tudi v prihodnje bomo organizirali posvete z mladimi, saj želimo slišati njihove predloge in jih vključiti v načrtovanje prihodnosti naše občine. Ob začetku novega šolskega leta želim vsem učencem, dijakom in študentom uspešno in ustvarjalno šolsko leto. Posebne čestitke namenjam tistim, ki letos prvič vstopajo v osnovno, srednjo šolo ali na fakulteto. Vaš trud in prizadevnost bosta zagotovo obrodila sadove.

Na koncu pa še poziv: skupaj, kot skupnost, ustvarjajmo Mengeš kot prostor, kjer bodo otroci in mladina našli varen in spodbuden kraj za odraščanje. Mlade pa vabim, da se vključujejo v življenje naše občine, saj ste prav vi tisti, ki boste z novimi idejami in energijo oblikovali prihodnost našega kraja.

Srečno in uspešno vsem v novem šolskem letu!

Besedilo: **Tina Štrukelj, podžupanja Občine Mengeš**

V novo šolsko leto z novimi pridobitvami

Na Osnovni šoli Mengeš, ki jo obiskuje več 860 učenk in učencev, je bilo na prvi šolski dan prav posebno vzdušje. Njen šolski prag je prvič prestopilo več kot 80 prvošolk in prvošolcev. Njihove starše sta nagovorila tudi Tina Štrukelj, podžupanja Občine Mengeš, in Sašo Božič, ravnatelj mengeške osnovne šole.

Kot je v svojem nagovoru izpostavila podžupanja, je glavna prioriteta Občine Mengeš rešitev dolgoletne problematike prostorske stiske OŠ Mengeš. Projekt Prostorske preureditve OŠ Mengeš, ki predstavlja največjo investicijo v zgodovini mengeške občine, poteka v skladu z načrti. Novi prostori naj bi se začeli uporabljati z naslednjim šolskim letom (2025/2026). V okviru mengeške osnovne šole je bil zaključen tudi projekt prezračevanja desetih kletnih učilnic, kar pomeni dodatno kakovost pri izvajanju pouka. Po poplavah je bila obnovljena športna dvorana, kar bo omogočalo nemoteno izvajanje aktivnosti športne vzgoje v letošnjem šolskem letu.

Tekom poletja je bil prenovljen tudi drevored ob OŠ Mengeš, ki otrokom sedaj omogoča še bolj varen, prijeten in urejen dostop do šole.

Spomladi pa je bilo obnovljeno otroško igrišče ob OŠ Mengeš, ki je bilo uničeno v lanskoletnih poplavah. Nova igralna površina otrokom omogočajo otrokom prijetno igro in druženje v šolskem času.

Ob začetku novega šolskega leta vsem učenkam in učencem ter zaposlenim OŠ Mengeš želimo uspešno in ustvarjalno šolsko leto.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Modre novice**

Na novo pot je prvošolke in prvošolce pospremila tudi podžupanja Občine Mengeš Tina Štrukelj.

Prvošolke in prvošolce je v Osnovni šoli Mengeš pričakal nepozaben prvi šolski dan.

Naj bo simbol povezovanja in spoštovanja, ne razkola

Ob izteku poletja se zaključujejo tudi obnovitvena (restavratorska) dela Marijinega znamenja – kipa, ki hkrati simbolizira ponos in bogato kulturno dediščino Mengša kot tudi žalostno usodo dolgoletnega propadanja tega častitljivega spomenika ter poskusa vnosa razdora v našo skupnost.

Želim si, da Marijino znamenje, ki so ga naši predniki postavili s častitljivimi nameni, postane simbol prevlade razuma nad čustvi ter spoštovanja, povezovanja in kulturnega dialoga. Zato v nadaljevanju ponovno predstavljam dejstva glede obnove in izbora lokacije namestitve Marijinega znamenja.

Zaradi neodgovornega in samovoljnega ravnanja v preteklih letih je na tem edinstvenem kulturnem spomeniku več let nastajala škoda. Pred nastopom mojega županskega mandata je Marijino znamenje dlje časa ležalo zapuščeno in zanemarjeno na tleh. Zaradi izjemno slabega stanja spomenika in v znak spoštovanja do kulturnega bogastva naše občine je bila ob nastopu mojega mandata sprejeta odločitev, da se kip Marije, ki je bil že zelo dotrajan, restavrira in postavi na obstoječe mesto. Pri tem so se dela izvajala z upoštevanjem odločb in zahtev tako stroke kot uradnih institucij.

Restavratorska dela je izvajal pooblaščen restavrator pod nadzorom pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine iz Kranja. Hkrati bo treba na licu mesta obnoviti in statično sanirati tudi steber, na katerem je pred tem stal kip Marije. Restavratorsko-konservatorska dela na Marijinem kipu so že končana. S strani izvajalca smo bili že pisno pozvani, da kip prevzamemo. Lokacija postavitve kipa temelji na uradni odločbi Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKD-ja) iz leta 2021. Iz nje izhaja, da ni vzpostavljenih realnih pogojev za prestavitev Marijinega znamenja na (novo) lokacijo na Glavnem trgu, kjer je kip stal v začetku druge polovice 19. stoletja. Kot v odločbi ugotavljajo strokovnjaki te najvišje uradne kulturne institucije v naši državi, je bila takratna podoba Mengša korenito drugačna od današnje. Glavni trg je pred dvema stoletjema deloval kot središčna točka mesta in je bil zato primerno mesto za postavitev pomembnih družbenih obeležij. Danes se je Glavni trg preobrazil v tranzitno prometno točko z vso potrebno prometno signalizacijo. Zato ni več primerna lokacija za tovrstno kulturno znamenje.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, je v kulturnovarstvenem soglasju, izdanem v letu 2023, dodatno določil, da je obstoječa lokacija pred župnijsko cerkvijo najbolj primerna lokacija za Marijino znamenje. V tem okolju je znamenje manj izpostavljeno negativnim vplivom prometa, ohranja se veduta in doživljajska vrednost, kar bi bilo zelo okrnjeno na lokaciji Glavnega trga, saj se je zgodovinski kontekst nekdanjega Velikega Mengša zaradi infrastrukture in prometa znatno spremenil. V tem soglasju je bilo tako določeno, da se obnova in postavitev kipa izvedeta v skladu s konservatorsko-restavratorsko dokumentacijo na obstoječi lokaciji pred župnijsko cerkvijo.

Moja odgovornost kot župana je, da spoštujem uradna strokovna mnenja, odločitve uradnih institucij in pravne odločbe. Zato je bila sprejeta odločitev, da se obnovljeni spomenik vrne na obstoječo lokacijo ob župnijski cerkvi.

To so dejstva, ki pa so bila v preteklih mesecih tarča napadov neresnic in zavajanj, poleg tega sem bil tudi sam deležen osebnih manipulacij, diskreditacij, prijav na inšpektorate, napadov, žaljenj, obrekovanja in celo osebnih groženj.

Poskuša se ustvariti mnenje, da je bila lokacija na Glavnem trgu, kjer je Marijino znamenje stalo do leta 1955, predstavljena in potrjena na prejšnjem Občinskem svetu ter da jaz kot župan osebno nasprotujem postavitvi Marijinega znamenja na Glavni trg in iz ideoloških nazorov nasprotujem verskim objektom.

To absolutno ne drži in tovrstna obrekovanja na tem mestu kategorično zavračam.

Občinski svet Občine Mengeš nikoli ni razpravljal, kaj šele potrjeval prestavitve znamenja na Glavni trg. Prav tako tudi ni bil seznanjen z domnevnim soglasjem za prestavitev s strani Župnijskega sveta. Občinski svet je zgolj in samo potrjeval investicijsko dokumentacijo (dokument identifikacije investicijskega projekta in investicijski program), ki je bila potrebna zaradi investicije prenove Slovenske ceste. To dokazujejo tudi zvočni posnetek seje Občinskega sveta iz leta 2021, ki jo je vodil takratni župan Franc Jerič. Omenjena dokumentacija v nobenem delu ni zadevala Marijinega znamenja. Celo župan Franc Jerič ni dopustil možnosti razprave o različnih variantah na tej lokaciji. Vsi postopki v povezavi z obnovo Slovenske ceste so bili speljani v zadnjem mandatu župana Jeriča. V tem času je bila tudi izdana odločba, ki je opredelila, da ni pogojev za prestavitev Marijinega znamenja na Glavni trg, zato tega tudi nikoli ni bilo v projektni dokumentaciji.

Dejstvo je, da je bilo Marijino znamenje pred mojim nastopom mandata župana podrt brez ustrezne dokumentacije in dovoljenj za prestavitev na drugo lokacijo ter prepuščeno propadanju. S strani preteklih županov ali drugih članov Civilne iniciative nikoli do sedaj ni bil izražen dvom v primernost dosedanje lokacije znamenja pred cerkvijo. Kljub temu, da so tako člani Civilne iniciative kot prejšnji župani imeli možnosti (pomislite, celih 28 let!) zavzeti se za prestavitev kipa Marije na lokacijo, ki jo zagovarjajo, tovrstnih postopkov niso nikoli uporabili. Na mestu je vprašanje, zakaj ravno zdaj?

Zavračam tudi vse poskuse očitanja moje ideološke usmerjenosti, kar ne nazadnje potrjuje tudi zgledno sodelovanje z župnijo in gospodom župnikom. Zame bo vedno v ospredju človek – ne glede na njegova prepričanja, življenjski stil, nazore. Predvsem pa verjamem v kulturo dialoga in spoštovanja sočloveka, ne pa razkola, manipulacij in osebnih diskreditacij.

Veseli me, da smo z obnovo temu pomembnemu spomeniku končno izkazali spoštovanje, ki si ga zasluži. Kot župan sem poskrbel, da je Občina Mengeš financirala strošek restavratorskega dela kakor tudi postavitev primerne podstavke, ki pritiče tovrstnemu znamenju. Pri izvedbi projekta in izboru lokacije smo upoštevali stroko in slovensko zakonodajo. Želim si, da bo znamenje kmalu lahko v svoji prenovljeni podobi zaživel v središču Mengša pred cerkvijo. Žal je izvedba odločb uradnih institucij trenutno onemogočena s strani Civilne iniciative, zato je obnovljeni kip Marije do nadaljnjega shranjen na primernem mestu.

Kljub hudim in nerazumnim pritiskom, ki sem jih deležen v zadnjih mesecih na to temo, osebno v Marijinem znamenju trenutno vidim simbol razdvajanja, kar pa v meni še bolj krepi željo, da Mengeš ostane prostor medsebojnega spoštovanja in povezovanja.

Besedilo: **Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš**

Preureditev OŠ Mengeš v skladu z načrti

Skladno s terminskim planom so tekom poletja potekala dela na projektu Prostorska preureditev OŠ Mengeš.

Objekt na mestu stare telovadnice je že postavljen v končnih gabaritih, potekajo dela na veznem traktu, pričinja se tudi s predelavami v kleti obstoječe stavbe in izvedbo instalacijskih del. Predviden zaključek vseh del je pred pričetkom šolskega leta 2025/2026.

Šola bo z investicijo na območju obstoječe telovadnice in njenega povezovalnega trakta v pritličju pridobila veliko večnamensko avlo, kuhinjo in jedilnico ter nadkrito kolesarnico. V nadstropju bo izvedena nova knjižnica in 4 dodatne učilnice s kabineti ter učilnica na prostem. V mansardnem delu se bo razširila likovna učilnica. V sklopu prizidave se v pritličju in nadstropju nahajajo tudi potrebne sanitarije in komunikacije. Na mestu veznega trakta med šolo in novim posegom se oblikuje nov glavni vhod v šolo.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

Novi objekt že pridobiva svojo podobo.

Dela so nemoteno potekala tudi tekom poletnih počitnic.

Staretov drevored v prenovljeni podobi

Občina Mengeš je v avgustu v sklopu poplavalne obnove pričela z obnovo Staretovega drevoreda v središču Mengša. Pred izvedbo del je bilo treba pridobiti tudi kulturnovarstveno soglasje, saj gre za poseg v zaščiteno kulturno dediščino.

Prenovljeni Staretov drevored vabi.

V okviru prve faze je bil obnovljen drevored ob Pšati, drugo leto pa se bo obnovil tudi drevored do Harmonije. Obnovitvena dela zajemajo vgradnjo robnikov, zamenjavo klopi, prestavitev pitnika in ureditev zelenih travnatih površin ob drevoredu. Sprehajalna pot drevoreda bo razširjena, urejeno bo tudi ustrezno odvodnjavanje s ponikovalnicami. Občina je sočasno sanirala poškodovano zelenico in ograjo ob športni dvorani. Zamenjana je bila tudi dotrajana lesena brv čez Pšato pri balinišču.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

Prenovljena brv čez Pšato.

Pričeli s protipoplavnimi ukrepi na Pšati

V občini Mengeš je bilo v lanskoletnih poplavah poškodovanih okoli 700 objektov. Že v lanskem letu je Občina Mengeš pri zunanji strokovni službi naročila hidrološko-hidravlično analizo.

Hidrološko-hidravlična analiza predstavlja posnetek stanja, ki je natančno pokazal, kaj se je dejansko zgodilo ob lanskoletnih poplavah, kje so ključne nevarne točke in kakšne so rešitve. Analiza ugotavlja, da je bilo ob tako izjemnem in izrednem dogodku, ki smo ga doživeli lani, nemogoče v popolnosti preprečiti poplavljanje Pšate. Analiza pa vključuje tudi predlog ukrepov, s katerimi lahko okrepimo protipoplavno varnost območja Pšate. Prvi ukrepi se že izvajajo.

Rekonstrukcija vtočnega objekta v Pšato

Med prvimi predlaganimi ukrepi, ki se v občini Mengeš trenutno že izvajajo, je rekonstrukcija vtočnega objekta (Zaturnice) v staro strugo Pšate. Poseg je financiran s strani države, izvaja pa ga koncesionar Hidrotehnik.

V okviru rekonstrukcije bo zgrajena fiksna zapornica, kar pomeni, da v prihodnje ne bo več potrebna kontrola višine vode in s tem regulacija zapornice. S tem ukrepom se bodo močno izboljšale protipoplavne razmere vzdolž stare struge Pšate.

Študija kot dodatne ukrepe predlaga tudi ureditev nasipov v Topolah, nadvišanje razbremenilnika in ureditev izlivnih območij. Gre za ukrepe lokalnega značaja, ki jih lahko izvede Občina. Najpomembnejši ukrep pa predstavlja ureditev povodja na sistemski ravni z vzpostavitvijo zadrževalnika na Tunjščici v Komendi, ki pa je v pristojnosti države.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

Fiksna zapornica na vtočnem kanalu prinaša izboljššan nadzor nad višino vode.

Starši so se sestanka s predstavniki Občine in Vrtca Mengeš udeležili v velikem številu in izrazili željo po tovrstnih srečanjih tudi v prihodnje.

Vrtec Mengeš ostaja prioriteta

Ob zaključku poletnih počitnic je v enoti Sonček potekalo srečanje vodstva Občine Mengeš, ravnateljice Vrtca Mengeš in staršev otrok, ki obiskujejo mengeški vrtec. Na srečanju so predstavniki občine in zunanjih strokovnih služb starše seznanili s potekom projekta izgradnje novega vrtca.

Kot je izpostavil Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš, so intenzivna prizadevanja za rešitev problematike poplavljenote Gobica s strani Občine Mengeš stekla že v lanskem letu, nemudoma po poplavah. Na podlagi strokovne presoje različnih možnih rešitev je bila sprejeta odločitev o izgradnji novega vrtca na novi lokaciji, ki bo s povečanjem prostorskih kapacitet hkrati predstavljala dolgoročno rešitev prostorske problematike mengeškega vrtca. Predstavniki Občine so udeležence seznanili s ključnimi izzivi, s katerimi se Občina sooča pri reševanju te problematike, pri katerih izstopajo predvsem zahtevni in zamudni administrativni postopki in nedosledno delovanje države.

Občina je do sedaj že izpeljala postopke iskanja in izbora primerne lokacije ter nakupa zemljišča. Uspešno je izvedla zahteven postopek pridobitve soglasja za spremembe namembnosti zemljišča s strani Ministrstva za kmetijstvo ter pričela s postopkom priprave interventnega OPPN, ki je pogoj za vložitev gradbenega dovoljenja. V teku je tudi že izdelava dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Prioriteta ostaja tudi zagotovitev finančnih sredstev gradnje. Predvidena skupna vrednost projekta znaša 8 milijonov EUR. Občina je s strani države že pridobila soglasje za preusmeritev sredstev v višini 2,7 milijona EUR, ki so namenjena sanaciji poplavljenote Gobica, v izgradnjo novega vrtca. Potencialni vir dodatnih sredstev predstavljajo tudi sredstva Eko sklada in Ministrstva za vzgojo in izobraževanje. Večino sredstev pa bo morala Občina zagotoviti iz lastnih sredstev.

V nadaljnji razpravi so predstavniki Občine in Vrtca Mengeš prisluhnili mnenjem udeležencev. Na pobudo staršev bo Občina dodatne štiričasne modularne enote namestila na novi lokaciji Harmonija namesto na prvotni lokaciji TVD Partizan. Dodatne modularne enote bodo na novi lokaciji nameščene do meseca oktobra in bodo omogočile kakovostnejše varstvo otrok.

Predlog staršev o znižanju plačila za varstvo bo župan predlagal v obravnavo Občinskemu svetu na naslednji seji.

Vodstvo Vrtca in Občine Mengeš bo s strokovnimi izvajalci in pristojnimi osebami obravnavalo tudi ostale pobude staršev, vezane na kakovost bivanja v vrtcu (npr. prezračevanje, prehrana, gibanje otrok).

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

Z novim prezračevalnim sistemom bo bivanje v učilnicah bolj prijetno in kakovostno.

V času poletnih počitnic je Občina Mengeš v kletnih prostorih Osnovne šole Mengeš uredila mehanski prezračevalni sistem z rekuperacijo, in sicer z lokalnimi rekuperatorji v desetih učilnicah.

Izvedba mehanskega prezračevalnega sistema v kletnih učilnicah OŠ Mengeš

Z mehanskim prezračevanjem se bo bistveno izboljšala bivanjska kakovost v kletnem delu šole, ki pa je bil sicer tudi celostno obnovljen po lanskih avgustovskih poplavah. Investicija je bila sofinancirana s strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo v okviru izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost, financiranega s strani EU. Vrednost investicije je znašala 161.724,76 EUR brez vključenega davka na dodano vrednost.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

Evropski teden mobilnosti tudi v občini Mengeš!

Mesec september je čas za Evropski teden mobilnosti, največjo mednarodno kampanjo za spodbujanje trajnostne mobilnosti!

Občina Mengeš se pridružuje kampanji z različnimi dejavnostmi in dogodki, ki bodo potekali skozi celoten september. Namen teh aktivnosti je spodbuditi vse prebivalce naše občine k uporabi trajnostnih načinov prevoza ter izboljšati kakovost življenja v naši skupnosti.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

»Slikajte kodo s čitalcem QR kode ter se podrobneje seznanite z aktivnostmi v okviru Evropskega tedna mobilnosti.«

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16.–22. SEPTEMBER
#evropskitedenmobilnosti

1.–30. 9. 2024	Občina Mengeš gre trajnostno na pot v vrtec/šolo/sluzbo/dejavnost	
16. 9. – 22. 9. 2024	V Bodifit vadiš trajnostno: dnevi odprtih vrat BODIFIT Mengeš	
18. 9. 2024	Čustvena inteligenca: Andrej Pešec AIA – Mladinski center Mengeš	17h–19h
19. 9. 2024	Delavnica za mlade: občina Mengeš Najbolj prijetno mesto na deželi AIA – Mladinski center Mengeš	17h–19h
20. 9. 2024	Delavnica za spodujanje aktivne mobilnosti med starejšimi AIA – Mladinski center Mengeš	9h–12h
21. 9. 2024	Pospravimo učne in kulturne poti v občini Mengeš Kolesarski izlet	10h–12h
21. 9. 2024	Festival trajnostne mobilnosti občine Mengeš – Mihaelov sejem Mestni park Mengeš	10h–16h
22. 9. 2024	Parada kolesarske opreme občine Mengeš – Mihaelovem sejmju Mestni park Mengeš	10h–16h
25. 9. 2024	PARKiraj in se igraj Mengeš	17h–19h

Aktivnost so sofinancirane s strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo – Sklad za podnebne spremembe.

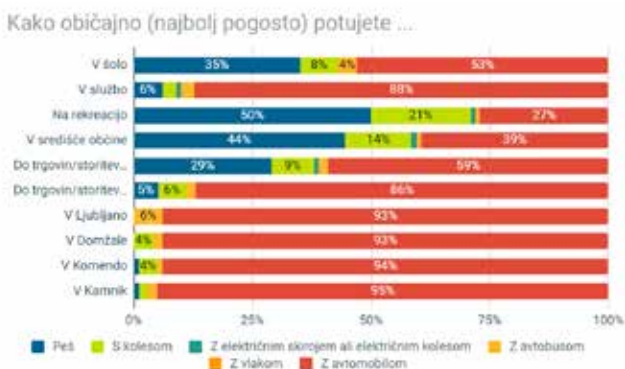
Kaj o prometu v Mengšu menite občanke in občani?

V okviru priprave Občinske celostne prometne strategije Občine Mengeš smo izvedli anketo o prometu v občini. Odzvalo se je preko 430 občank in občanov, ki ste nam zapuili svoje potovalne navade in pogled na razvoj prometa. Med drugim smo vas povprašali za mnenje o nekaterih predvidenih ukrepih. Rezultati so naslednji.

Prvo vprašanje se je nanašalo na pogostost obiska nekaterih lokacij. Izkazalo se je, da se več kot polovica anketiranih nekajkrat na teden odpravi v trgovine in do storitev v okolici doma. Nekoliko manj (40 %) pa se jih tako pogosto odpravi v središče občine po različnih opravkih (občina, pošta, knjižnica ipd.) ter do trgovin in storitev na obrobju občine. Med sosednjimi občinami so najpogostejši obiski Ljubljane in Domžal, malo manj pogosti Kamnika, občasn pa tudi Komende.

Mengšani, glede na anketo, na veliko lokacij in dejavnosti potujejo z avtomobilom, kar je v primeru daljših razdalj tudi povsem razumljivo (v druge občine, do oddaljenih trgovin in storitev ...). Kar 71 % vprašanih se aktivno (peš, s kolesom, e-skirojem, e-kolesom) odpravi na rekreacijo, in sicer 50 % peš in 21 % s kolesom. Tudi v središče občine, ki je skoraj trem četrtinam anketiranih v radiju 2 km, se odpravijo aktivno (59 %). Prav tako se v šolo peš ali s kolesom odpravi veliko šolarjev (43 %). A ker je ta na primerni razdalji za hojo ali kolesarjenje (do 2 km) kar 73 % anketiranih, bi bil ta delež lahko še večji, zato pa je potrebna predvsem varna šolska pot. Službo ima na primerni razdalji za pešačenje ali kolesarjenje (v tem primeru do 5 km) skoraj četrtina vprašanih. Med vsemi anketiranci pa jih v službo potuje aktivno le 10 %, še dodatni 3 % pa z avtobusom.

Graf 1: Kako običajno (najbolj pogosto) potujete?

Večina anketirancev se strinja, da je treba v občini Mengeš izboljšati pogoje za hojo (62 %) in kolesarjenje (65 %) z vidika varnosti in udobja, največ (76 %) vas meni, da je treba izboljšati tudi frekvenco in potek linij javnega potniškega prometa. Prevladuje tudi mnenje, da je treba trajnostne načine potovanja bolj spodbujati in ljudi ozaveščati. Po drugi strani pa se skoraj tri četrtine (72 %) anketirancev strinja, da je treba s širitvijo in/ali gradnjo novih cest omogočiti hitrejše potovanje z avtomobilom, kar je z vidika varnosti in udobja pešcev in kolesarjev ter omejenega prostora kontradiktorno z rezultati prvih treh trditev. Ta navedba tudi ne sovпада z odgovori na vprašanje, katere vrednote se zdijo najpomembnejše pri načrtovanju prometa. Kar 75 % je namreč na prvo mesto postavilo varnost ljudi. Temu sledijo vrednote zdravje, boljši pogoji za hojo, kolesarjenje, prostorska ureditev, prijazna človeku, varova-

nje okolja in lažja uporaba javnega potniškega prometa. Najmanj pomembno se anketiranim zdi zagotavljanje dobrih (brez večjih sprememb v pristopu) ali celo boljših pogojev za vožnjo z avtomobilom.

Graf 2: Katere vrednote se vam zdijo najpomembnejše, ko govorimo o načrtovanju prometa v občini Mengeš?

Kdaj bi bili krajše razdalje (do 2 km – do 25 minut hoje in do 10 minut vožnje s kolesom) namesto z avtomobilom pripravljene opraviti peš ali s kolesom?

Kar polovica takšne poti že sedaj opravlja peš, tretjina pa s kolesom. Še raje bi te načine uporabljali, če bi bile poti bolj urejene in varne, v primeru kolesa tudi hitrejše. Le 10 % vprašanih bi se za hojo odločilo, če bi bilo parkiranje na končni lokaciji težje, in le 1 %, če bi jim to priporočil zdravnik. Zanimalo nas je tudi, ali bi se povečalo število kolesarjev v primeru, da bi lahko kolo varno parkirali ali si ga izposodili. 8 % vprašanih bi večkrat sedlo na kolo v primeru, da bi bile varne kolesarnice v središču občine, 10 % pa, če bi bile te na postajah JPP. 12 % bi več kolesarilo, če bi bil na voljo sistem izposoje koles.

Pozanimali smo se tudi glede nekaterih hipotetičnih ukrepov. Tiste, ki se nanašajo na umirjanje prometa v bližini šol in vrtcev, bi podprlo 78 % vprašanih. Za izboljšanje kolesarske infrastrukture je 77 % vprašanih, malenkost manj (74 %) tudi infrastrukture za hojo. Več kot polovično podpora (57 %) je prejel projekt vzpostavitve javnega sistema za izposajo koles. Bolj deljena so mnenja o dodatnem nadzoru hitrosti z radarji in preureditvi ulic v enosmerne v južnem delu Mengeša, še vedno pa je ta dva ukrepa podprlo več vprašanih, kot jih je bilo proti.

V času Evropskega tedna mobilnosti bo na ogled tudi razstava o pripravi Občinske celostne prometne strategije. Informacija, kje in kdaj bo razstava na ogled, bo objavljena na spletni strani www.menges.si.

Besedilo: **Katja Kek za Občinsko upravo** • Foto: **Občinska uprava**

VABLJENI K ODDAJI UKREPOV, KI BODO LAHKO REŠILI PROMETNE IZZIVE

Sodelovanje za vas, občanke in občani, pa z anketo še ni zaključeno. Na vrsti je faza, ki je verjetno najbolj zanimiva. Na posebnem portalu, kamor ste že lahko vnesli izzive, s katerimi se srečujete, lahko sedaj oddate tudi konkretne predloge za ukrepe, ki bodo lahko rešili ravno te izzive. Obiščite <https://cps.projekti.si/menges/ukrepi> ali skenirajte QR kodo, označite lokacijo in podajte svoj predlog.

Na podlagi 5. člena Pravilnika o sofinanciranju študija v tujini (Uradni vestnik Občine Mengeš št.: 6/2011) objavljam:

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE ŠTUDIJA V TUJINI ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024

1. Predmet javnega razpisa

Predmet javnega razpisa je izobraževanje na tujih izobraževalnih ustanovah s ciljem pridobitve javno veljavnega spričevala, in sicer za dodiplomski ali podiplomski (magistrski) študij na področju glasbene umetnosti, družboslovja, naravoslovja ali tehnike.

Za področje glasbene umetnosti se nameni 70 %, za ostala študijska področja pa 30 % v proračunu razpoložljivih sredstev.

V primeru, da za posamezno študijsko področje ni zadosti prijav, se preostanek razpoložljivih sredstev nameni za drugo študijsko področje.

2. Pogoji

Kandidat mora biti slovenski državljan s stalnim prebivališčem v občini Mengeš.

Poleg pogoja iz prejšnjega odstavka morajo biti izpolnjeni tudi naslednji pogoji:

- kandidat mora biti sprejet ali vpisan na dodiplomski ali podiplomski (magistrski) študij s področja, kot je opredeljeno v prvem odstavku 2. člena tega pravilnika;
- študij iz prejšnje alineje poteka v okviru javno veljavnega (akreditiranega) študijskega programa na javno veljavni (akreditirani) tuji izobraževalni ustanovi;
- kandidat na tem študiju pridobi uradno formalno javno veljavno raven izobrazbe, za katero bo prejel javno veljavno spričevalo;
- kandidat ne odhaja na študij v tujino preko programov akademskih izmenjav;
- ne gre za skupne študijske programe (Joint Degree Program), torej študijske programe za pridobitev izobrazbe, ki jih visokošolska ustanova sprejme in izvaja skupaj z eno ali več visokošolskimi ustanovami, če ima katera koli od sodelujočih ustanov sedež v Republiki Sloveniji;
- ne gre za študijske programe, pri katerih je možno del obveznosti opravljati v Republiki Sloveniji;
- oblika študija je redni študij s polno študijsko obremenitvijo glede na število ur študijskih obveznosti ali študijskih kreditov;
- oblika študija ni študij na daljavo;
- kandidat bo v času študija prebival v tuji državi, v kateri se izvaja izobraževanje;

- kandidat od začetka študijskega leta študija, za katerega sofinanciranje se prijavlja, ne bo v delovnem razmerju oziroma ne bo opravljal samostojne registrirane dejavnosti v Republiki Sloveniji ali v tujini in tudi ne bo vpisan v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje ali pristojnem organu v tujini;
- sredstva bodo upravičenci dobili izplačana po predložitvi potrdila o uspešno opravljenem letniku.

3. Višina zneska sofinanciranja študija znaša

- za prvi letnik največ 2.000 evrov,
- za drugi letnik največ 2.200 evrov,
- za tretji letnik največ 2.400 evrov,
- za četrti letnik največ 2.600 evrov,
- za peti letnik največ 2.800 evrov.

Če zagotovljena sredstva zaradi večjega števila upravičencev ne zadoščajo za sofinanciranje študija v višini, kot so opredeljena zgoraj, se zneski sorazmerno zmanjšajo.

4. Razpisna dokumentacija, višina razpoložljivih sredstev in roki

Razpisna dokumentacija je dostopna na internetni strani Občine Mengeš (pod rubriko Objave/Javni razpisi, Javni razpis št.: 609-2/2024-1) in v tajništvu Občine Mengeš.

Sredstva za sofinanciranje študija v tujini so zagotovljena v proračunu Občine Mengeš na PP 19021 v višini 6.500,00 evrov.

Prijavitelj mora svojo vlogo za prijavo na javni razpis predložiti v zaprti ovojnici z oznako »**Ne odpiraj – Javni razpis za sofinanciranje študija v tujini, št.: 609-2/2024-1**« na naslov: **Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš**, najkasneje do: **18. oktobra 2024 do 12. ure**.

Vloga se šteje kot pravočasna tudi, če je oddana na pošti kot priporočena pošiljka v roku, ki je zgoraj naveden (upoštevata se datum in ura, navedena na poštnem žigu).

O izidu javnega razpisa bodo vlagatelji predvidoma obveščeni v roku 30 dni od datuma za oddajo vlog.

Pristojna oseba za dajanje informacij v zvezi z javnim razpisom:

Irena Kosec, tel. 01/7247106, elektronski naslov: irena.kosec@menges.si

Datum: 3. 9. 2024

Številka: 609-2/2024-1

Bogo Ropotar
Župan

Pravilno prepuščanje kosovnih odpadkov

Javno komunalno podjetje Prodnik kosovne odpadke iz gospodinjstev odvaža **dvakrat na leto po vnaprej predvidenem urniku. Točen datum odvoza kosovnih odpadkov za posamezno odjemno mesto je naveden na računu za komunalne storitve in portalu eProdnik**, kjer se uporabniki lahko naročite tudi na prejemanje opomnika o odvozu kosovnih odpadkov po elektronski pošti. **V primeru večstanovanjskih objektov z informacijo o odvozu kosovnih odpadkov razpolagajo upravniki objektov.**

ODJEMNO MESTO: VZOREC

Vodomer: ELSTER MOKRI 20

Staro stanje vodomera:

Mesečna akontacija: m³

Ostanek iz prejšnjega meseca: m³

Količina za obračun: m³

Vrsta zabojnika	Prostornina	Število zabojnikov	Delež za OM	Povprečno mesečno št. odvozov	Obračunska količina (m ³)	DNEVI ODVOZA				
						1	2	3	4	(1x2x3x4/1000)
MKO – mešani komunalni odpadki	80 l	1	1,0000	2,17	0,1736	30.9.	14.10.	28.10.	1.11.	25.11.
EMB – embalaža	240 l	1	1,0000	2,17	obračunano v MKO	7.10.	21.10.	4.11.	18.11.	2.12.
BIO – biološko razgradljivi odpadki	80 l	1	1,0000	2,17	0,3064	3.12.	16.12.	29.12.	10.1.	23.1.
Odvoz kosovnih odpadkov						4.4.2022.	16.8.2022			

Primer navedbe datumov odvoza odpadkov na računu za komunalne storitve.

Kosovne odpadke je **na napovedani dan odvoza do 5. ure zjutraj ali večer prej** za odvoz treba pripraviti **na prevzemno mesto, kamor običajno za praznjenje postavite svoje zabojnike za odpadke**. Odpadki morajo biti pripravljeni tako, da je možno strojno pobiranje in nalaganje z nakladalno roko (odpadki ne smejo biti naslonjeni na steno ali ograjo).

Med kosovne odpadke spada:

- leseno pohištvo,
- oblazinjeno pohištvo,
- športni rekviziti (smuči, jadralske deske, kolesa ipd.),
- oprema (samokolnice, otroški vozički),
- vrtna oprema iz plastike in lesa (mize, stoli, senčniki ipd.),
- vzmetnice in preproge,
- svetila in senčila,
- veliki gospodinjski aparati (gospodinjska bela tehnika - hladilniki, pralni in pomivalni stroj, štedilniki ipd.),
- kopalniška oprema (obešala, omarice, zavese za tuš kabino ...),
- večje igrače.

V okviru zbiranja kosovnih odpadkov se prevzamejo le kosovni odpadki

Pri predaji kosovnih odpadkov je treba upoštevati **pravila za ločevanje kosovnih odpadkov**, saj odpadkov, ki ne spadajo med kosovne odpadke, komunalno podjetje ne odpelje.

Nevarnih odpadkov (embalaže škropiv, olj, barv in lakov), avtomobilskih delov, akumulatorjev, gum, gradbenega materiala, oken, stekla, vej drevja in žive meje, azbestnih in drugih strešnih kritin se ne sme prepuščati na prevzemnih mestih, saj ti odpadki ne spadajo med kosovne odpadke.

Za ohranjanje čiste okolice uporabnike prosimo, da dosledno upoštevate navodila za predajo kosovnih odpadkov:

1. **Odpadke pripravite na prevzemno mesto, kamor običajno za praznjenje postavite svoje zabojnike** (in ne na primer na bližnji ekološki otok ali drugo neustrezno mesto).

2. **Odpadke pripravite na dan odvoza do 5. ure zjutraj ali večer pred napovedanim odvozom** (in ne prej).

3. **Pripravite le odpadke, ki spadajo med kosovne odpadke.**

Za urejenost našega okolja ni dovolj le dobro organizirana služba zbiranja in odvoza odpadkov - ključnega pomena sta predvsem ozaveščenost in pravilna predaja odpadkov s strani uporabnikov, ki živijo v tem okolju. Pomembno vlogo pri tem lahko odigrajo tudi družbeno odgovorni prebivalci, ki v primeru neprimerne odlaganja odpadkov (nekateri kosovne odpadke odlagajo na ekološke otoke ali druga neustrezna mesta) na to opozorijo kršitelja, v kolikor ga opazijo pri delu, v vsakem primeru pa o tem obvestijo pristojni občinski inšpektorat.

Tako kosovne kot druge odpadke lahko predate v Centru za ravnanje z odpadki Dob

Če želite kosovne odpadke predati izven zbiralne akcije, jih lahko kadar koli v letu v okviru delovnega časa predate v Centru za ravnanje z odpadki Dob. Kosovni odpadki se od uporabnikov storitve ravnanja s komunalnimi odpadki prevzamejo v okviru javne službe, torej brez dodatnih stroškov. Enako velja tudi za druge ločene frakcije: papir in karton, steklo, plastiko, kovine, les, tekstil, nevarne odpadke, odpadno električno in elektronsko opremo, gume ...

Informacije o pravilnem ločevanju in zbiranju odpadkov so objavljene na spletni strani <https://www.prodnik.si/ravnanje-z-odpadki>

Hvala, ker skupaj z nami skrbite za čisto okolje.

Besedilo in foto: **Javno komunalno podjetje Prodnik**

RAZPORED ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI MENGEŠ (JESEN 2024)

DATUM	URA	NASELJE	LOKACIJA
10. 10. 2024	14.30–20.00	Mengeš	Za Kulturnim domom na Slovenski cesti 30

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarne odpadke hranite v originalni embalaži, ki naj bo dobro zaprta, da med prevozom na zbirno mesto ne pride do razlivanja vsebine.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi.
- ★ Ostri odpadki morajo biti v zaprti posodi iz stekla ali trde plastike.
- ★ Pomembno je, da se odpadki med seboj ne mešajo, saj to lahko povzroči nepredvideno reakcijo med različnimi snovmi.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadek nastal.
- ★ Dokler nevarnih odpadkov ne oddate v akciji zbiranja, jih hranite na suhem, varnem in otrokom nedosegljivem mestu.

KAJ SPADA MED NEVARNE ODPADKE?

Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, topila, razredčila, lepila, kozmetika, čistila, neonske cevi, odpadno jedilno in motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, embalaža, onesnažena z nevarnimi snovmi ...

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov **NE SMEMO** odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale | 01/729-54-30 | info@jkp-prodnik.si | www.prodnik.si

PRODNIK
Javno komunalno podjetje

POMEMBNO! Izdelki, ki vsebujejo nevarne snovi, so označeni s posebnimi simboli, kot so:

5 let skavtstva v Mengšu

» Biti skavt v Mengšu je res "fajn", «

Andrej Čuk, ustanovitelj skavtstva v Mengšu
David Jagodič, voditelj skavtov

navdušeno omeni naš sogovornik David Jagodič, ki je letos prevzel vlogo voditelja pri mengeških skavtih in v imenu stega dodaja: »Veseli smo, da smo dopolnili 5. leto delovanja, čeprav na videz majhna številka ima za sabo veliko truda in prizadevanja.« Koliko truda je v vseh teh letih botrovalo, dobro ve naš drugi sogovornik Andrej Čuk, ki je bil vsa ta leta voditelj v mengeškem stegu in je tudi eden od ustanoviteljev skavtstva v naši občini. Letos je bil izvoljen na mesto poverjenika za vzgojo v Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) in pri skavtih v Mengšu ima sedaj bolj posredno vlogo, a tudi pomembno. Ob tej 5. obletnici vse nadobudne mlade Mengšanke in Mengšane vabijo v svoje vrste, na »skavtsko potovanje«, na pot odraščanja, učenja, aktivnega preživljanja prostega časa v naravi, učenja z delom, dejavnega medgeneracijskega odnosa in tudi služenja v družbi.

Pogosto zamenjamo, enačimo skavte s taborniki in obratno. Razčistimo kar na začetku, kaj sploh je skavtstvo oz. kakšne so razlike med skavti in taborniki?

Andrej: Sam raje kot razlike iščem skupne točke. Tako skavti kot taborniki smo mladinski organizaciji, ki si želimo pomagati mladim na njihovi poti odraščanja, učenja, aktivnega preživljanja prostega časa, odgovornega državljanstva. Vsi organiziramo aktivnosti na podlagi taborniške oz. skavtske metode, ki vključujejo obljubo in zakone, delo v majhnih skupinah, učenje z delom, simbolno govorico, osebno napredovanje, dejavnosti v naravi, dejaven medgeneracijski odnos. Skavti poleg teh sedmih metod dela, ki so nam tako rekoč skupne, dodajamo še eno, služenje v družbi. Nekaj razlik vseeno lahko najdemo. Razlikujemo se v organiziranosti, kar v tem trenutku ni najbolj bistveno. Skavtom je zelo pomembna duhovna rast in osebno napredovanje, kar si prizadevamo doseči z zaupanjem v Boga, ob naukih katoliške vere. Slednje poskušamo vključevati v svoje vsakodnevne aktivnosti, učenje preživetja v naravi, pohode itd.

Andrej, obeležuje se 5 let skavtstva v Mengšu. Ste eden od ustanoviteljev. Kako se spominjate začetkov?

Spomini na začetku so še vedno zelo živi. O skavtih v Mengšu

smo začeli konkretnije razmišljati spomladi 2018, in sicer na strateškem vikend načrtovanju stega Homec 1, kjer sem sam začel svojo skavtsko pot. Soočili smo se s strateškim izzivom velikosti homškega stega, saj je članstvo naraščalo, prav tako pa tudi zanimanje otrok, ki še niso bili člani. Kakovosten program in posledično kakovostno vzgojo lahko izvajaš zgolj do določene velikosti skupine, ki ti je zaupana. Če to velikost presežeš, se začnejo kazati potrebe po spremembi. Naša želja je vedno bila in še vedno je, da svoje delo izvajamo v kar se da dobrih pogojih, zato smo sklenili, da v naslednjem letu naredimo temeljito analizo, zakaj in kako bi lahko več otrokom in mladim omogočili pristno izkušnjo skavtstva. Po približno enem letu smo sklenili, da ustanovimo skavtsko skupino v občini Mengeš. Pred začetkom poletja 2019 se nas je 7 voditeljev in mengeški župnik Marko Košir zbralo in pripravilo načrt, da v jeseni istega leta povabimo prve mlade k skavtom v mengeškem stegu. Za uradno potrditev in polnopravno članstvo v Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov smo navkljub zahrbtnemu virusu vztrajno delali, sestankovali, organizirali srečanja za mlade, taborili, izbirali barve rutice, definirali simbole mengeškega stega in tako 6. septembra 2020 v letnem gledališču Studenec, kjer je takrat potekal Svet Združenja podpisali ustanovno listino stega Mengeš 1. Na kratko je tako izgledal začetek naše poti.

Večkrat se omenja pojem steg, kaj pomeni?

Andrej: Zelo preprosto. Steg je lokalna skupnost skavtov, ki po navadi šteje med 60 in 120 skavtov. V Sloveniji imamo približno 70 stegov. Vsak steg ima svojo rutko, svojo zastavo in svoje ime, vsi pa smo člani Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov.

In posebna barva rutke je tudi za mengeški steg, kakršno imate ravnokar na sebi, David ...

Res je. V Sloveniji se barve rutk posameznih stegov popolnoma razlikujejo. Nasprotno kot taborniki, ki imajo barve poetotene po celi Sloveniji, lahko skavti na državnih dogodkih po barvah rutke prepoznamo, iz katerega stega skavt prihaja. Zato je ob nastanku novega stega treba razmisliti tudi o barvi rutke, ki bi najbolje predstavljala domači kraj. Barve naše rutke nosijo naslednji pomen:

Modra: Izhaja iz mengeškega grba in je zelo lepa osnova rutki.
Bela: Predstavlja backa, kiga imavznani pesmi Mengšanarami.
Temnorjava: Rjavi sta dve, saj predstavljata mengeško zemljo in precej bolj svetle poljske izdelke, ki na njej uspevajo. Rjavi so prav tako obširni gozdovi okoli Mengša, lubje dreves, ki so tu uspevala že pred nami in ki bodo tu še dolgo po tem, ko nas tu ne bo več.
Svetlo rjava: Spodbuja občutke pripadnosti, še posebej družina in prijatelji so zanjo izjemnega pomena. Je prijazna in dostopna, zvesta in zaupanja vredna.

V Sloveniji se je skavtstvo začelo leta 1922. Leta 1990 pa je bilo ustanovljeno Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. Kako se je razvijalo skavtstvo v teh petih letih v Mengšu?

Andrej: Praznujemo prvih pet let, kar v primerjavi z Združenjem res ni prav veliko. Vseeno pa lahko povemo, da nam je v preteklih letih uspelo ohranjati zdrav razvoj skupine. Na začetku so steg sestavljale tri veje (starostne skupine), in sicer izvidniki in vodnice (11–16 let), popotniki in popotnice (17–21 let) in skupnost voditeljev (18+). V tretjem letu delovanja stega smo možnost ponudili tudi mlajšim, in sicer volčičem in volkuljicam (8–10 let). Kot neuresničena ostaja še veja bobrov in bobrovk (6–7 let), za katero pa verjamem, da bo v prihodnjih letih tudi prišla na vrsto.

Steg Žlahtnih backov pod Triglavom na letošnjem jurjevanju, s temo Jakob Aljaž, Dovje, 25. 5. 2024

Kje so (bili) največji izzivi?

Andrej: Največji izziv, ki še vedno ostaja, je vsekakor zagotavljanje dovolj velikega števila voditeljev, ki bodo omogočali kakovostno izvajanje programa za vse udeležence. Povprečna doba voditeljstva v Sloveniji je med tri in šest let, kar pomeni, da so od prve generacije voditeljev, v našem primeru od ustanoviteljev, ostali le še dva voditelja in župnik. Fluktuacija je dobrodošla, vendar lahko predstavlja tudi grožnjo. Če smo ob začetku voditelji črpali energijo in voljo predvsem iz ideje, da ustanovljamo nekaj novega in čudovitega, mora naslednja generacija poiskati izzive, ki jih bodo izpolnjevali in jim dajali zagon in voljo, da bodo v svojem delu vztrajali. In točno zaradi tega skavti s pridom uporabljamo koncept strateškega načrtovanja, kjer vsake tri leta naredimo podrobno analizo stanja, prepoznamo izzive, določimo cilje ter ustrezne strategije, s katerimi jih bomo dosegli. Na ta način naše delo dobi večjo stabilnost in jasno smer, v katero hodimo.

David, vi ste letos stopili v novo vlogo pri skavtih v Mengšu, kje pa vi vidite največje izzive?

Zame je bil letos velik izziv že to, da sem bil prvo leto voditelj v veji izvidnikov in vodnic (IV). Ko kar naenkrat nisi zgolj udeleženec, ki uživa v programu, vendar si ti tisti, ki poskrbi za kakovosten program, začutiš to odgovornost in pozitiven pritisk. Ravno zaradi želje, da bi otroci od skavtov odnesli čim več, gre v letu veliko časa za načrtovanja. Čeprav se je včasih težko časovno uskladiti, je ob zadovoljstvu otrok vse poplačano.

Andrej, vi imate sedaj drugačno vlogo pri skavtih. Kako je povezana z mengeškimi skavti?

Res je. Moja vloga pri mengeških skavtih sedaj ni več direktna. V marcu sem bil izvoljen na mesto poverjenika za vzgojo v Združenju za mandat treh let, kar pomeni, da se lahko name obrnejo voditelji iz cele Slovenije in moje delo ni več osredotočeno na en sam steg. Seveda pa se mengeški skavti lahko name obrnejo kadar koli, imajo neke vrste bližnjico, če jo želijo. Mengeški skavti bodo vedno imeli posebno mesto pri meni. Z veseljem pa se odzovem, če me kdaj povabijo na njihove aktivnosti in kakšno sproščeno druženje.

Skavte družijo velike stvari. Kaj vama nasploh pomeni biti skavt in opravljati omenjene vjane vloge pri skavtih?

Andrej: Prihajam iz Kosez v sosednji občini, in dokler sem opravljal funkcijo voditelja v mengeškem stegu, sem bil vedno vesel, da nam je uspelo skavte pripeljati bližje domu, pa čeprav le za nekaj kilometrov. Že od samega začetka opažam, da se nekaj udeležencev skavtov udeležuje tudi iz vodiške občine, kar me veseli. Predvsem pa sem vesel, da sem lahko sodeloval pri ustvarjanju stega v Mengšu, ki si kot kraj to vsekakor zasluži.

David: Čeprav sem iz Mengša, sem tudi jaz s skavti začel v stegu Homec 1, saj jih prej tu še ni bilo. V Homcu sem kot udeleženec vztrajal 11 let, ki so bila zame res dragocena. V vseh teh letih sem se naučil ogromno o naravi in o sebi. Spoznal sem, da so skavti zelo pozitivno vplivali name, in za to sem res hvaležen. Tako se čutim dolžnega to uslugo vrniti celi skavtski skupnosti, zato sem postal voditelj. Lani sem končno prišel v domači Mengeš, kjer sta me pozitivno presenetili energija in zagnanost tako mladega stega. Poseben občutek je, ko grem skozi Mengeš, srečam skavte in vem, da za svoj kraj delam nekaj dobrega.

Skavti imate tudi smernice t. i. skavtske vzgoje. Kakšna je ta skavtska metoda vzgoje?

Andrej: Skavtska metoda je skozi leta doživela kar nekaj iteracij, ves čas se opazuje, ali je potrebna kakšna sprememba, morda dopolnitev. Za čim boljšo izvedbo programa voditelje stalno usposabljamo na vsakoletnih usposabljanjih, kjer se učijo metod dela, vsebin vzgajanj in ostalega, kar skavtska metoda vsebuje. Na kratko je skavtsko vzgojo precej zahtevno opisati, lahko pa se naslonim na poslanstvo Združenja, kjer je zapisano naslednje:

Poslanstvo Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) je s pomočjo skavtske vzgoje prispevati k polnemu biološkemu, spoznavnemu, duhovnemu, čustvenemu, moralnemu in socialnemu razvoju mladih ljudi, da bodo lahko postali zrele osebnosti, odgovorni državljani ter dejavni člani krajevnih, narodnih in mednarodnih skupnosti.

Skavtsko vzgojo lahko razumemo kot pot, ki nas vodi k izpolnjevanju svojega poslanstva. Razdelimo jo lahko na dva dela: KAJ? Vsebine vzgajanja (temelji skavtstva, katoliška duhovnost, sovgoja, osebna rast, veščine vodenja, okoljska vzgoja, vzgoja za zdravje, aktivno državljanstvo, vzgoja za mir) in KAKO? S pomočjo skavtske metode (metodološki pripomočki in elementi skavtske metode). Kdor o tej temi še nikoli nič ni slišal, se mu lahko vse skupaj zdi izredno zapleteno in kompleksno. Mislim, da je ravno zaradi dobro opredeljenega načina dela in stalnega usposabljanja naših voditeljev skavtska metoda

dela v svetu tako uspešna. Lahko vas pomirim, da v praksi in ob skavtskih aktivnostih vse te besede in "zapletene" sheme dobijo zelo otipljiv smisel in jih voditelji radi uporabljajo. Pomembno je zavedanje, da je skavtska vzgoja proces, ki se nikoli ne zaključi. Čeprav se z leti metoda dela spreminja, se medsebojno vzgajamo tudi voditelji in stremimo k stalnemu

Kakšne druge aktivnosti dela skavtov lahko še opazimo v naši občini?

David: Zagotovo je naša najbolj prepoznavna akcija Luč miru iz Betlehema, ki jo v občini Mengeš delimo decembra pred božičem. Sam plamen ima simbolni pomen in vsako leto ga spremlja tudi poslanica. Namen akcije je zblížati ljudi v božičnem

Mengeško krdelo Ostrih čekanov (VV) na poletnem taboru, 16. 7. 2024

osebnemu napredovanju in kreptivi svojih kompetenc. Imamo tudi svoj kompetenčni model, ki pa ga lahko razložimo ob kakšni drugi priložnosti.

Kakšen vzgojni program se je odvil v teh petih letih, letošnje poletje in kakšnega še načrtujete?

Andrej: Skavti so skupinska aktivnost, ki posamezniku omogoča razvijanje svojih sposobnosti in veščin. Znotraj skupine se trudimo, da bi se vsak posameznik počutil sprejetega in bi skavte dojemal kot prostor, kjer lahko stvari "proba". Na splošno je družba vedno bolj nepotrpežljiva, kar pomeni, da se mladi vse večkrat znajdejo v stiskah in pred preizkušnjami, ki jih sami niso sposobni predelati. Skavti se trudimo, da bi vsakemu dali priložnost, da nam takšne stiske zaupa in jih nato lahko skupaj naslovimo in prebrodimo. Čudovito je videti, kako si znajo vrstniki pomagati med seboj, če jim le ponudimo pravo vodstvo in njihovo energijo usmerimo v koristne stvari. Seveda pa ne pozabljamo, da so to v večini le otroci, ki si želijo igre in sproščenosti, za katero jim sodobna družba ne ponuja veliko prostora. Lahko rečem, da smo ob načrtovanju svojega vzgojnega programa imeli zapisano vedno v mislih, in verjamem, da se na podoben način nadaljuje tudi sedaj.

David: Velikokrat se ob besedi "skavti" pomisli le na poletni tabor. Gotovo je to vrhunec skavtskega leta, vendar ne smemo pozabiti, da se otroci vzgajajo skozi celotno skavtsko leto. Skavtsko leto je tako priprava na poletni tabor, saj se otroci urijo v skavtskih in socialnih veščinah, kar pripomore h kakovostnejšemu in zabavnejšemu taboru poleti.

Andrej Čuk prikazuje varno delo z orodjem, prvi mengeški tabor IV, 28. 7. 2020

času, hkrati pa se vsako leto zbirajo tudi prostovoljni prispevki za določen dobrodelni namen. Gotovo pa nas lahko opazite še pri kakšnem drugem manjšem projektu.

Skavti si pravite, da ste tudi popotniki ...

Andrej: Prej smo omenili, da je skavtska vzgoja proces, ki ga lahko poimenujemo tudi pot. Najstarejša skupina udeležencev se imenuje popotniki in popotnice ali na kratko PP. Namen PP lahko povzamemo kot priprava na odraslo življenje in soočanje z izzivi, ki nam jih življenje prinaša. Vsak mora v življenju hoditi svojo pot, biti trden v svojem prepričanju in znati zagovarjati svoje vrednote. Da to dosežemo, je potreben čas in v tem času

Prve obljube stega Mengeš 1, 19. 6. 2020

vsak od nas hodi svojo vijugavo pot, polno vzponov in spustov. Pot → popotnik.

Kaj je tisto, kar pritegne mnoge v skavtstvo in čemu ostajajo?

David: Najbolj privlačne so seveda aktivnosti na prostem. Redko srečaš človeka, ki je v naravi slabe volje. Veliko se naučimo z igro in delom, predavanj pa želimo imeti čim manj. Vsakemu otroku ugaja, da pride v naravo, zadira svež zrak, se "zlaufa", ob tem pa neizmerno uživa ob svojih vrstnikih. Kmalu pa otroci tudi sami ugotovijo, da so se naučili veliko, čeprav jim ni bilo treba sedeti za učbeniki.

Kako je biti skavt v Mengšu oz. kje se najpogosteje srečujete?

David: Biti skavt v Mengšu je res "fajn". Gozdov je v okolici dovolj in tudi prostori za srečanja so odlični. Kadar nam vreme ne dopušča, imamo srečanja v Župnijskem domu sv. Mihaela.

Kako se bo odvijal program od oktobra dalje, po vpisih novih članov, skavtov in skavtinja?

David: Po navadi skavtsko leto poteka od oktobra do začetka junija. V tem času izvedemo jesenovanja in zimovanja (dvo-dnevne taborje med vikendom), ki so ločena po starostnih skupinah. Tam se lahko še bolje spoznamo, naučimo kaj novega, predvsem pa se zabavamo. Srečanja potekajo tedensko, vsakič z novo temo, kjer otroci lahko napredujejo. Spomladi ima cel steg slovesne obljube, na katerih tudi "uradno" sprejmemo nove člane v veliko skavtsko družino, okoli vratu pa dobijo mengeško rutko. Med poletnimi počitnicami otroci končno dočakajo poletni tabor, ki za najmlajše traja 7 dni, starejše skupine pa imajo tabor do 12 dni.

Kaj sporočate novim članom oz. interesentom? Za koga skavtstvo je, za koga morda ni primerno?

David: Tukaj bom kar uporabil citat ustanovitelja skavtov Roberta Badna Powlla: "Skavtstvo je za vse, vendar niso vsi za skavtstvo."

Torej, čeprav je skavtstvo zasnovano tako, da lahko v njem sodeluje vsakdo, ni nujno, da se bo vsak posameznik v njem našel ali da bo to res prava pot za vse. Vabljen je torej vsak, ki ima željo po aktivnostih na prostem, norih dogodivščinah, novih prijateljih in osebni ter duhovni rasti. Če ima kdo kakšen pomislek, smo vedno na voljo za dodatna vprašanja. Še bolje pa je, da se nam pridruži letos ob začetku skavtskega leta.

Pečenje hrenovk in tvist ob ognju

Grb mengeških skavtov – Steg Žlahtnih backov

QR koda s prijavnico za vpis novih članov v letu 2024/25

Kaj bi želel dodati še na koncu pogovora?

David (v imenu stega): Veseli smo, da smo dopolnili 5. leto delovanja, čeprav na videz majhna številka ima za sabo veliko truda in prizadevanja. Pri tem bi se radi zahvalili vsem, ki so se nam na tej poti pridružili ali nam na kakršen koli način pomagali. Še posebej bi se radi zahvalili Župniji Mengeš za prostore in Občini Mengeš za pomoč pri nakupu opreme. Prav tako vse nadobudneže vabimo, da se nam pridružijo na naši poti in jo tako naredijo še boljšo. Kot pravi naš ustanovitelj Bi Pi: »Na pravi poti do sreče je tisti, ki jo deli z drugimi.«

Spraševala: **Urška Vahtar** • Foto: **Osebni arhiv Andreja Čuka in Davida Jagodiča**

Jubilejne mengeške melodije

Kulinarično-glasbena sobota

Raznovrstna kulinarična ponudba, spremljajoči glasbeni program in lepo sončno vreme so na tržnem prostoru v soboto, 31. avgusta, spet omogočili in nudili domačnost za veselo in prijetno druženje.

Tudi tokratne, sicer jubilejne, desete melodije okusov in glasbe, so pripravili Občina Mengeš, Toma Prireditve, Turistično društvo Mengeš in Kulturno društvo Mihaelov sejem.

Ponudniki kulinarike PGD Mengeš, Don Sergio, Cubus Image Pijer, Mango Tree, Waffle to go, Turistično društvo Mengeš, Citron in Toma Prireditve so se trudili in upamo, da jim je tudi uspelo zadovoljiti obiskovalce in njihove okuse.

Medtem ko je večini že uspelo ubežati vročim sončnim žarkom pod senčnike in v senco, ki jo je omogočil gasilsko-godbeni dom, je udeležence Kuh'ne nagovorila podžupanja Občine Mengeš Tina Štrukelj.

Harmonikarski orkester, Sejmarji in veterani Mengeške godbe so (tudi) z izvedbo skladb spomnili, da je Mengeš glasbeno mesto, v katerem je doma harmonika.

Svoj glasbeni meni so dodali še mladeniči – Tuhinjski fantje in trio Vesolje.

Besedilo in foto: **KD Mihaelov sejem**

"Vesoljcem" sta se pridružila še trobentač in orgličar

Spoštovane občanke in občani,

predzadnji septembrski konec tedna glasbeni Mengeš s tradicionalnim sejmom ponovno nudi priložnosti za srečanja vseh generacij obiskovalcev ter občank in občanov.

V dneh od 20. do 22. septembra 2024 bomo zmotili vaš ustaljeni red in predvsem v večernih ter nočnih urah povzročili nekoliko več hrupa.

To velja predvsem za območje v neposredni bližini prireditvenega šotora, torej ob parkirišču za mengeškim kulturnim domom.

Prosimo tudi za razumevanje v času priprav na izvedbo sejma in postavitve prireditvenega šotora, kar bo vse vplivalo tudi na zmanjšan obseg uporabe parkirišč.

Upamo, da boste tudi tokrat z razumevanjem in potrpežljivostjo sprejeli in prenašali okoliščine največje prireditve v našem Mengšu.

Vabimo vas, da se nam pridružite in se udeležite sejmskih dogodkov ter tudi opravite dober nakup na stojnicah 29. Mihaelovega sejma v Mengšu.

Besedilo: **Kulturno društvo Mihaelov sejem Mengeš**

Obvestilo

Skladno z dovoljenjem Občine Mengeš za uporabo javne površine obveščamo uporabnike parkirišč o omejeni možnosti uporabe in zapori parkirišč v času priprav in med potekom 29. Sejma v Mengšu:

- parkirni prostori med kulturnim domom in objektom Naš Slamnik od petka, 20. septembra, do ponedeljka, 23. septembra 2024;
- parkirišče za kulturnim domom od torka, 17. septembra, do srede, 25. septembra 2024.

Parkirišče bo v omejenem obsegu lahko v uporabi vse do dokončne postavitve oziroma odstranitve prireditvenega šotora.

Praznovanje 140-letnice Mengeške godbe

Leto 2024 je leto Mengeške godbe, saj obeležujemo že 140 let neprekinjenega delovanja. Čeprav smo praznovanje raztegnili čez celo leto, začeni s 40. prireditvijo Pod mengeško marelo v februarju, bo osrednje praznovanje potekalo v okviru 29. Sejma v Mengšu, torej med 20. in 22. septembrom 2024.

Godbeniki in godbenice smo pripravili pester glasbeni in spremljevalni program, ki se bo pričel v petek, 20. 9. 2024, v Kulturnem domu Mengeš. Ob 18.45 bo v predverju kratka otvoritev razstave o 140-letnem delovanju Mengeške godbe, ki bo na ogled v času sejemskega dogajanja oziroma do 30. 9. 2024. Nato bo ob 19.00 v dvorani sledila slavnostna akademija s koncertom in podelitvijo priznanj. Vstop na slavnostno akademijo bo prost, brez vstopnic.

Pestro dogajanje se bo v soboto, 21. 9. 2024, preselilo na prizorišče 29. Sejma v Mengšu, torej za Kulturni dom Mengeš, pod šotor, kjer bo ob 10. uri slavnostno odprtje sejma, na katerem bo sodelovala Veteranska sekcija Mengeške godbe. V soboto zvečer pa bo ob 19. uri Koncert Mengeške godbe s solisti in gosti – zasedbo IL Divji. Koncert bo tradicionalno žanrsko raznolik in pester.

Naše tridnevno praznovanje pa bomo zaokrožili v nedeljo, 22. 9. 2024. Že zjutraj bo pod šotorom tradicionalno potekala sv. maša, ki jo bosta tokrat po namenu za godbenike darovala mengeški in trzinski župnik.

Po maši bo pod šotorom potekalo območno srečanje godb Območne izpostave JSKD Domžale, na katero smo povabili Godbo Domžale, Pihalno godbo Moravče, Godbo Lukovica in Veteransko sekcijo Mengeške godbe. Slednja bo ljubitelje glasbe godb in pihalnih orkestrrov razveseljevala tudi kasneje med povorko.

Ob 14.00 bo začetek slavnostne povorke godb, narodnih noš in mengeških društev, ki bo potekala po Slovenski cesti od ZD Mengeš do OŠ Mengeš ter se zaključila s skupnim igranjem vseh povabljenih godb.

Nato se bo dogajanje ponovno preselilo pod šotor 29. Sejma v Mengšu, kjer bodo imele svoje nastope še preostale povablje-

ne godbe in pihalni orkestri, s katerimi smo tako ali drugače povezani. To so Limena glazba KUD Matka Laginje Sv. Lovreč iz Hrvaške, Mestna godba Metlika, Godba Gorje in Papirniški pihalni orkester Vevče.

Poleg vseh glasbenih dogodkov smo poleg razstave v KD Mengeš pripravili še obsežno brošuro ob 140-letnici delovanja KD Mengeška godba (možno jo je dobiti pri godbenikih ter v času praznovanja na obeh koncertih), na sejmskem prostoru pa boste lahko prispevali za žebličke novega društvenega prapora, ki ga bomo slavnostno razvili na božično-novoletnem koncertu, ali sodelovali v srečelovu z bogatimi nagradami ter tudi tako podprli delovanje našega društva.

Vabljeni, da predzadnji septembrski vikend praznujete z Mengeško godbo, ki s pesmijo v srcu ustvarja že 140 let!

Besedilo: **Maja Keržič** • Foto: **Arhiv Mengeške godbe**

MENGEŠKA GODBA

praznuje

140let

PETEK, 20. 9. 2024
Kulturni dom Mengeš

ob **18.45** Otvoritev razstave o 140-letnem delovanju Mengeške godbe
ob **19.00** Slavnostna akademija in koncert

SOBOTA, 21. 9. 2024
v okviru 29. sejma v Mengšu

ob **10.00** Otvoritev 29. Sejma v Mengšu (sodelujejo Veterani Mengeške godbe)
ob **19.00** Koncert Mengeške godbe s solisti in gosti pod šotorom

NEDELJA, 22. 9. 2024
v okviru 29. sejma v Mengšu

ob **10.00** Igranje Mengeške godbe pri Sv. maši pod šotorom
ob **11.00** Območno srečanje godb pod šotorom
ob **14.00** Slavnostna povorka in po njej skupno igranje vseh godb
ob **16.00** Nastop prijateljskih godb pod šotorom

Vstop prost!

Sejemsko in godbeno obarvani Mengeš

Predzadnji septembrski konec tedna glasbeni Mengeš s tradicionalnim sejmom ponovno nudi priložnosti za srečanja vseh generacij obiskovalcev ter občank in občanov.

Mengeški godbeniki ter turistično in gasilsko društvo so že pred 31 leti postavili temelje novodobnega sejmarjenja in tako tlakovali pot, na kateri temelji tudi letošnja sejemska prireditve.

Občina Mengeš kot glavni pokrovitelj je organizacijo tudi tokrat zaupala Kulturnemu društvu Mihaelov sejem skupaj s Toma Prireditve.

Pravzaprav za tokratni mengeški sejem lahko povsem upravičeno rečemo, da bo še bolj, kot so bili dosednji, godbeno obarvan. Domača, ena in edina Mengeška godba namreč obeležuje 140 let delovanja.

Od petka, 20. septembra, do vključno nedelje, 22. septembra 2024, bo zabavno-glasbeni program, prevladovali bodo zvoki godb in pihalnih orkestrrov, potekal pod velikim šotorom na parkirišču pri kulturnem domu.

Na stojnicah ob kulturnem domu in na poteh drevoredov v športnem parku bodo obiskovalci lahko izbirali med ponudbo izdelkov lokalnega porekla ter domače in umetnostne obrti.

Sejemski prostor bodo oplemenitila domača in okoliška, tudi gorenjska turistična in druga društva, ki so prav tako aktivno vključena v izvedbo obsejmskih dogodkov.

Likovno društvo Mengeš je tokratno galerijo na prostem poimenovalo "Godba obeležuje in praznuje".

Na stojnicah in prireditvenem območju bodo svoje spretnosti predstavili rokodelci. Zanimiv bo praktični prikaz dejavnosti, ki se vendarle še vedno ohranjajo in prenašajo iz roda v rod: pletenje košar, kovaštvo, rezbarstvo in obdelava lesa, kvačkanje kot tudi prikaz kmečkih opravil.

Tudi tokrat ne bo šlo brez ponudbe kakovostnih domačih prehranskih proizvodov, zanesljivo bo široka ponudba tekstilnih in raznih drugih izdelkov. Na več deset prodajnih in razstavnih prizoriščih bo torej mogoče veliko izbirati. Dogajanja in predstavitve na stojnicah bodo posebej spremljani, saj bodo v nedeljo podeljena priznanja izvirnim stojnicam.

Za mlade in najmlajše bo Mladinski center Mengeš pripravil zanimiv program dogodkov in ustvarjalnic, kar pomeni, da se bo pelo, plesalo in še marsikaj dogajalo, tudi na napihljivih igralih ali pri druženju s konjički. Sejemski spremljajoči dogodki bodo vsebovali tudi aktivnosti v okviru Evropskega tedna mobilnosti.

Petek, 20. september

Glasbeno sejmsko dogajanje se bo pričelo v petek zvečer, za kar bo najprej poskrbel Johnny DJ, nato bodo oder pod šotorom zavzeli Mambo Kings in na njem vztrajali do zgodnjega sobotnega jutra.

TRADICIONALNI 29. MIHAELOV SEJEM V MENGŠU POD VELIKIM ŠOTOROM

S pesmijo v srcu ob 140. obletnici Mengeške godbe

PETEK, 20. september

(vstopnina 7 €)

21.00 Johnny DJ, MAMBO KINGS

SOBOTA, 21. september

9.00 Začetek sejma

10.00 Slavnostno odprtje 29. Sejma v Mengšu

10.40 Program za mlade - v šotoru in na prostem; Glasbena,

plesna, športna in zabavna doživetja

Organizacija in izvedba: AIA - Mladinski center Mengeš

13.00 Mednarodno srečanje orgličarjev

Soorganizator: JSKD OI Domžale

17.00 Harmonikarski orkester KD Mihaelov sejem

18.00 Vlečenje vrvi (ekipe društev iz Mengeša)

19.00 Tradicionalni sejemski koncert:

MENGEŠKA GODBA z gosti IL DIVJI

21.30 Zabava z Vilijem Resnikom in skupino

NEDELJA, 22. september

10.00 Sveta maša za božje varstvo pri prostovoljnem delu gasilcev

Sv. maša bo daroval mengoški g. župnik Marko Košir;

Sodelujejo Mengeška godba in pevci zborov Sv. Mihaela.

Soorganizator: Gasilska zveza Mengeš

11.00 Območno srečanje pihalnih orkestrrov:

Pihalna godba Moravče, Godba Domžale, Godba Lukovica

Soorganizator: JSKD OI Domžale

13.30 Mengeška godba - veterani

14.00 Povorka po Slovenski cesti: pihalni orkestri, godbe, narodne noše, mengoška društva

16.00 Nastop pihalnih orkestrrov in godb:

Limena glazba KUD-a Matka Laginje Sv. Lovreč,

Mestna godba Metlika,

Godba Gorje, Papirniški pihalni orkester Vevče

SOBOTA in NEDELJA za najmlajše:

Jahanje in vožnja s poni kočijo in napihljiva igrala

SOBOTA

Galerija na prostem: Likovno društvo Mengeš

Program za mlade - v šotoru in na prostem

Moveo plesne skupine iz AIA, plesna,

baletna in glasbena delavnica,

predstava za otroke, izmenjevalnica oblačil,

poslikava obraza.

Strel z nogo na gol, ciljanje z diskom na gol,

slackline, met obročev, mali ping pong

in taborniške veščine

NEDELJA

Prikaz rokodelskih znanj

in kmečkih opravil

klepanje kose, priprava jabolčnika,

izdelovanje košar, pletenje kit.

polstenje volne, vezenje,

kvačkanje, izdelki iz krep papirja.

Sobota, 21. september

Pravo sejmarjenje, ko bodo stojnice že pripravljene, se prične ob 9. uri, uro kasneje pa sledi odprtje sejma.

Organizatorji že vrsto let v prireditvah vključujejo domača in sosednja društva. Tako bo kulturni program slavnostnega odprtja 29. Mihaelovega sejma v Mengšu izvedel nekoliko širši spekter izvajalcev: veterani Mengeške godbe, Šola zdravja, Ženski pevski zbor Stane Habe, kitarist in vokalist Hervin Jakončič in orgličar Marjan Urbanija.

Oder pod prireditvenim šotorom bo nato namenjen mladim in najmlajšim v okviru programa, ki ga bo pripravil in izvedel Mladinski center Mengeš.

Na 5. mednarodnem srečanju orgličarjev »Orglice bodo igrale« se bo predstavilo in zaigralo preko 30 posameznikov in orgličarskih skupin, tudi iz Avstrije in Hrvaške. Sobotno glasbeno popoldne je namenjeno zvokom klavirskih harmonik in nastopu harmonikarskega orkestra Kulturnega društva Mihaelov sejem.

Zatem bodo pred prireditvenim šotorom mišice napenjale ekipe mengoških društev v vlečenju vrvi.

V šotoru bo medtem pravo mravljišče izvajalcev, ki bodo skrbeli za pripravo tokratnega koncerta godbe.

Že v uvodu zapisana 140-letnica delovanja Mengeške godbe in njihovo praznovanje bosta tako zaokrožena s tradicionalnim sejemskim koncertom, na katerem se jim bo pridružila še glasbena skupina IL Divji.

V odmoru bosta zaplesali trzinski plesni skupini Lepi čelveljci.

Še vedno zelo poskočen je tudi večerni izvajalec sobotnega programa, kajti Vili Resnik bo obiskovalce prav gotovo znal in uspel dobro razvedriti.

Nedelja, 22. september

V nedeljskem dopoldnevu bo šotor najprej namenjen sv. maši, vsi naslednji nedeljski programski dogodki pa bodo povsem v znamenju obeležitve in praznovanja 140-letnice Mengeške godbe.

Tako bomo najprej prisluhnili godbam iz Moravč, Domžal in Lukovice, zaigrali bodo tudi veterani Mengeške godbe.

Zvoke godb in pihalnih orkestrrov bo nato slišati na glavni, torej Slovenski cesti, kjer se bodo v povorki godbenicam in godbenikom pridružili še narodne noše in mengoška društva.

S tem pa »godbena nedelja« še ne bo končana in zaključena, saj bodo svoj glasbeni prispevek s samostojnimi nastopi dodali še Limena glazba KUD Matka Laginje Sv. Lovreč, Mestna godba Metlika, Godba Gorje in Papirniški pihalni orkester Vevče.

Naj vas zato spoštovane in spoštovani iskreno povabimo, da se tudi vi pridružite mnogim, ki so se že odločili podati se na 29. Sejem v Mengeš, tako med stojnice kot tudi na spremljajoče obsejemske dogodke, ki bodo dodobra godbeno obarvani.

Pozdravljeni in se vidimo.

Besedilo in foto: **Matjaž Repnik**

Folklorna turneja na Sardiniji

Mladinska folklorna skupina Mengeš se je ob koncu julija 2024 odpravila na folklorno turnejo Sardinia folk festival.

Vabilo mladim plesalcem

Mladinska folklorna skupina Mengeš je vstopila v novo plesno sezono in ob tej priliki še vedno odpiramo vrata vsem, ki bi se nam radi pridružili pri tej dejavnosti. Vaje so vsako sredo, od 20.00 do 21.30, v plesalnici Mladinskega centra AIA.

V 10 dneh smo spoznali nove prijatelje z različnih koncev sveta, s katerimi smo delili strast do glasbe in plesa. Poleg Slovenije so na festivalu sodelovale še folklorne skupine iz Čila, Ekvadorja, Srbije, Peruja, Poljske, Kolumbije in seveda domačinov s Sardinije.

Sardinija nas je očarala s svojo gostoljubnostjo, bogato zgodovino in osupljivo naravo. Imeli smo priložnost obiskati kar nekaj čudovitih plaž na jugu Sardinije in si poleg glavnega mesta Cagliarija ogledati še druge znamenitosti in naravne lepote. Festivalski nastopi so se zvrstili v petih različnih mestih, kjer so nas domačini razvajali z lokalno kulinariko in poskrbeli za dobro organizacijo festivalskih večerov.

Ponosni in hvaležni smo, da lahko predstavljamo svojo kulturno dediščino svetu, obenem pa spoznavamo druge tradicije in se o njih učimo. Hvala vsem, ki nas spremljate, podpirate in omogočate širjenje slovenske kulture.

Besedilo in foto: **Kulturno društvo Svoboda Mengeš**

Obiščite nas in skupaj bomo spoznavali slovensko ljudsko izročilo, svoje korenine in bogato kulturno dediščino.

Hkrati pa se pri nas najde:

- obilo zabave,
- veliko novih prijateljev – doma in v tujini,
- izjemna gostovanja na mednarodnih festivalih in izmenjave s folklornimi skupinami.

Če te zanima ljudski ples, če znaš igrati na kakšen instrument, mogoče lepo poješ ali pa si samo rad/-a v dobri družbi, je folklor pravi naslov zate.

Kako se pridružiti skupini? Enostavno – v sredo prideš na vajo, kjer te bomo sprejeli, te seznanili z osnovnimi ritmi in počasi vpeljali v prve plesne korake.

Besedilo in foto: **Kulturno društvo Svoboda Mengeš**

Smučarsko skakalni klub Mengeš

Začetki smučarskega športa v Mengšu segajo v leta po prvi svetovni vojni. Najprej so bili v ospredju smučanje, teki, kombinacije in skakanje na manjših provizoričnih skakalnicah. Kot drugo obdobje skakalnega športa lahko omenimo leto 1953, ki ga je zaznamoval ing. Stanko Bloudek, ki je zasnoval 45-, 25- in 10-metrsko skakalnico. To je dalo osnovo za delo v skakalnem športu v Mengšu. Novo tretje obdobje pa je bilo po letu 1996, ko se je ustanovil Smučarsko skakalni klub Mengeš.

Poplave v letu 2023 so preprečile lanski dogodek v organizaciji Turističnega društva Mengeš na tradicionalnem prizorišču pri lovski koči v Mengšu, zato smo toliko bolj nestrpno pričakali ta dogodek 23. avgusta 2024.

V svojo sredino smo povabili Aleša Selaka, prvega trenerja Skakalnega društva Mengeš, Anžeta Laniška, vrhunskega svetovnega skakalca, in Franca Jeriča, člana upravnega odbora kluba. Prireditelj je vodila Maja Keržič, ki se je s sogovorniki dotaknila tem od zgodovine do današnjega dela v klubu. Mnogi prisotni smo šele zdaj ob tej predstavitvi spoznali bogastvo in vztrajnost dela z mladimi v klubu. Nič ni samoumevno, ampak je treba vložiti ogromno naporov v vzgojo in oblikovanje mladih, da dosegajo rezultate svetovnega nivoja. Morda se sploh ne zavedamo, da iz tako majhnega kluba lahko vzniknejo tako veliki uspehi svetovne veljave. Dosežki naših skakalcev imajo največji pomen pri športnem prepoznavanju naše občine, zato vsa zahvala vsem za pomoč pri njihovem delovanju.

Tradicionalno so med razgovorom nastopili Sejmarji – člani KD Mihaelov sejem, ki so s pesmimi obogatili prijeten večer. Tudi po zaključku smo se ob kapljici domače trte in dobrotah iz rok članic TD Mengeš še dolgo zadržali v prijetnih trenutkih druženja.

Besedilo in foto: **Jože Vahtar**

Zabavno-plesni tabor

Tudi letos smo organizirali zabavno-plesni tabor v Svetem Martinu na Muri, ki se je pričel v ponedeljek, 29. julija. Na taboru, ki ga je organiziral Mladinski center Mengeš, smo se imeli res super! Prisotnih je bilo sedem prostovoljcev, ki so poskrbeli, da je vse potekalo gladko in da smo se vsi zabavali.

Tabor je bil poln raznolikih dejavnosti, ki so nam omogočile številna nepozabna doživetja. Udeležili smo se nočnega kopanja v termah Sv. Martin, kjer smo se sprostili in uživali. Poleg tega smo obiskali Accredo center, kjer smo se preizkusili v različnih adrenalinskih aktivnostih. Izvedli smo tudi Pot preživetja, ki je bila prava pustolovščina. Ustvarjalne delavnice so nam omogočile, da smo izrazili svojo kreativnost. Spanje na Soboškem jezeru je bilo tudi prav posebno doživetje, kjer smo se preizkusili v ravnotežju in uživali v čudovitem razgledu na naravo in še in še.

Vse te dejavnosti so nam prinesle veliko dobre energije in nepozabnih trenutkov. Poleg vseh aktivnosti, ki smo jih doživeli na taboru, je treba omeniti tudi to, da smo se z udeleženci resnično povezali. Skozi skupne izkušnje, smeh in druženje smo ustvarili močne vezi.

Občutek pripadnosti in medsebojne podpore je bil izjemen in je dodatno obogatil našo izkušnjo na plesnem taboru. Sedaj pa se že veselimo nove plesne sezone. Ne zamudi priložnosti, da se nam pridružiš tudi ti!

Besedilo: **Gina Zakrajšek** • Foto: **Prostovoljci AIA – Mladinskega centra Mengeš**

Taborjenje v Bohinju

Letošnje poletje smo mengeški taborniki ponovno taborili v Bohinju.

5 naših starejših članov se je z vodnikom podalo proti tabornemu prostoru s Črnicva v četrtek, 4. 7. 2024, še dodatnih 25 udeležencev in 15 članov vodstva pa so s taborom začeli v soboto, 6. 7. 2024. V naslednjih 8 dneh smo izkusili taborništvo na piratski način – že takoj ob prihodu v Bohinjsko Bistrico smo na brežini Save Bohinjke našli steklenico z zemljevidom, ki nas je vodil do prostora za bivakiranje. Iz šotor smo si postavili prenočišče, naslednji dan pa prišli v tabor, se razdelili po šotorih, nato pa si je vsak šotor narisal svojo zastavo. Dopoldneve smo praviloma preživljali v gozdnih šolah, kjer smo po starosti razdeljeni v skupinah usvajali taborniška znanja, popoldne pa so pirati pripravili zabavne igre, kuhanje na ognju, vodne igre in progo preživetja. Večere smo izkoristili za druženje ob ognju, popestrili pa jih z nočnimi igrami, piratskimi porokami, krsti in drugimi aktivnostmi. Starejši udeleženci smo en dan izkoristili za pohod na Črno prst, mlajši pa so se podali na pohod okoli jezera. Preveslali smo Bohinjsko jezero, se kopali v Savi Bohinjki, predvsem pa se strinjali, da je sobota, ko smo morali zapustiti šotore in bohinjko pravljico, prišla čisto prehitro.

Za kar nekaj naših vodnikov pa se taborniško poletje še ni zaključilo – Robert se odpravlja z Roverway odpravo na Norveško, v avgustu sledijo še vodniški tečaji, woodbadge tečaj ter tečaj orientacije in topografije, ki se jih že veselijo. Vodniki se bodo do septembra opremili z novimi idejami in svežo energijo, ko bomo ponovno začeli z rednimi vodovimi srečanji. Šušlja se tudi, da se je v vodih sprostito nekaj prostih mest, zato nas spremljajte na družbenih omrežjih, da ne zamudite vpisa in se nam naslednje leto pridružite.

»Z naravo k boljšemu človeku!«

Besedilo: **Blaž Slabajna** • Foto: **Arhiv RUP**

Udeleženci tabora PD Mengeš 2024

Tam ob vodi in v objemu gora

Teden dni bogatih razgledov in znojenja med premagovanjem višincev, ohlajanja v potoku in jezeru, razigranih glav med družabnimi igrami, navijaškega navdušenja nad našimi olimpijci, odlične hrane naše kuharske ekipe in prijetnih ur ob večernem ognju je tudi letos za nami. Seveda v en glas zadnji večer s planinskim krstom pritr-dimo, da bi se planinsko življenje na Jezerskem lahko še nadaljevalo. Med prehodom v spanec se nam po mislih podijo trenutki, preživeti tekom dneva, polnega veselja med druženjem v različnih starostnih kombinacijah. Zagotovo lahko trdimo, da vsa razigranost in energija vplivata na vse prisotne, lahko rečemo, da se pomladimo in razživimo prav vsi.

Kot organizatorji smo presrečni, da z nami te dneve na prostem preživijo planinci, ki se vsako leto vračajo, in prepričani smo, da je med njimi kar nekaj kandidatov, ki bodo nekoč prevzeli in nadaljevali delo vodnikov. Podobno sem bila sama pred mnogimi leti stalna udeleženka tabora in tako kot nekateri drugi prešla v vlogo vodnika. Prav tako vsakič veselo sprejmemo novince, ki kot družina ali kot posamezniki želijo preživeti drugačen, zanimiv, sproščen teden. Ob določenem trenutku sem sredi tabornega prostora obstala in ob tem, ko se v zraku podijo frizbiji, diaboloti, žoge, za mizo vije napet boj taroka, za šotorom bohti smeh modrecev, na podlogi ple-tejo zapestnice, pomislila le na »Kok' nam je lušno!« To vse je opaženo skozi moje oči, vodje tabora, ponosna na ekipo, ki je z leti ustvarila vsakoletno pestro doživetje na različnih koncih naše čudovite dežele in omogoča vsem starostnim skupinam možnosti stika z naravo in preživljanja na prostem na bolj naraven in zdrav način.

Naj vas še povabim k ogledu prispevkov o turah s tega letošnjega planinskega tabora na našem FB in IG profilu in hkrati spodbudim, da ob našem novem prihajajočem koledarju sezone 2024/2025 označite na svojem koledarju »NAJTABOR PD MENGEŠ« in še na kakšni turi se nam pridružite. Pa srečno na vsaki poti!

Besedilo: **Nika Zavašnik, vodja tabora** • Foto: **Boštjan Borštnar**

Naravoslovni dan OŠ Mengeš

Že po tradiciji Osnovna šola Mengeš za 6. razrede naše osnovne šole organizira naravoslovni dan, ki ga izvajajo skupaj s strokovnjakinja iz Zavoda za naravno dediščino Republike Slovenije. V preteklih letih smo preko projekta LAS sodelovali na projektu »Zgodbe naših mokrišč«. Ideja, da povežemo in oplemenitimo naravoslovni dan, se je rodila na sestanku pri Turističnem društvu Mengeš. Tako smo se sestali s prizadevno učiteljico Jano Dolenc in dorekli sodelovanje. Če smo že malo pozabili, je bila OŠ Mengeš edina šola, ki je sodelovala v omenjenem projektu skupaj s občinami Trzin, Medvode, Vodice in Mengeš. Tako jih ni bilo težko navdušiti, da učencem podamo dodatne vsebine tega naravoslovnega dne.

Že zgodaj zjutraj v dveh dneh, in sicer 6. in 7. junija, so učenci krenili proti mokrišču Planik v dolini Ručigajev studenec. Tam jih je sprejela ekipa Zavoda za naravno dediščino z mentorico mag. Andrejo Škvarč s sodelavkami. Ob raziskovanjih in podanih opažanjih so učenci lahko obogatili svoje znanje in videli bogastvo naravnih vrednot, ki se skrivajo v naši prelepi naravi. Pot nazaj proti šoli je zaznamovala še postojanka pri lovski koči. Sprejel jih je starešina LD Jože Vahtar, ki je bil vodja projekta o mokriščih. Tako so bili učenci povabljeni, da so si ogledali film, ki prikazuje naravno bogastvo mokrišč v naši okolici. Ker je bil za učence dan že kar naporen, smo jim skupaj s prizadevnimi članicami TD na čelu z Zorko Požar pripravili manjšo zakusko v obliki »mini pic«, da je bila pot do šole lepša in korak lažji. Seveda pa je bila tudi žeja »pogašena«!

Da bi spodbudili zavedanje, da je narava, posebno pa mokrišča, naš neizmerni zaklad, smo predlagali, da učenke in učenci pripravijo zapis o tem naravoslovnem dnevu. Najboljše tri izbrane spise bomo dali v objavo in nagrajence tudi nagradili. Z željo, da taka praksa sodelovanja med omenjenimi društvi in OŠ ostaja tudi v prihodnosti, smo se veselo poslovili z mislijo: narava je samo ena!

Besedilo in foto: **VJ**

Mokrišče Planik

Mokrišče je svet med kopnim in vodo. Mokrišča so močvirja, nizka barja, mlake ali visoka barja, šotna mokrišča. Poznamo tudi podzemna mokrišča, le-ta se nahajajo v jamah. V njih živijo živali, kot so jamski pajki, hrošči in človeške ribice.

V Sloveniji poznamo več mokrišč, kot so mokrišče Planik, Cerkiško jezero, Zelenci, Lovrenško mokrišče, Krakovski gozd ... Mokriščem škodi predvsem suša. Več mokrišč so ljudje nameroma izsušili. Na mokriščih lahko opazujemo ptice in druge močvirne živali. Pomembno je, da jih opazujemo, ne da bi jih

vznemirjali. Predvsem za žabe moramo na njihovih prehodih čez cesto preprečiti, da jih zavarujemo s pregradami. Potok za življenjsko okolje pomeni čisto vodo, tako za ljudi kot za živali, ki živijo v njem.

Biotska raznovrstnost pomeni raznolikost živih organizmov v ekosistemu na določenem območju. Tu najdemo rastlinske in živalske vrste ter različne mikroorganizme. Opazujemo lahko njihove interakcije z okoljem.

V Krakovskem gozdu na primer živi 16 vrst žab, kot so zelena žaba, urh, rjava žaba. Mokrišča opravljajo veliko nalogo: to so naravni vodni zbiralniki, voda se v njih prečisti, tako da postane pitna, obenem pa je za mnoge živali in organizme pomembnejši vir hrane. Vseh mokrišč v Sloveniji je približno za 187 hektarjev. Sam gozd ljudem sicer pomeni tuje okolje, saj je to dom divjih živali in tudi mikroorganizmov, zato moramo živali in to okolje spoštovati. Ne smemo ga uničevati, predvsem pa ne onesnaževati. V gozdu in na polju se obnašamo spoštljivo do naravnega okolja.

Mokrišča so nenadomestljiva življenjska okolja, zato jih je treba ščititi z ohranjanjem.

Besedilo: **Lina, Lara 6.c**

Pohod v Mengeška mokrišča

Sončno jutro me je, kot nalašč, vleko iz postelje, ravno na dan, ko smo imeli naravoslovni dan v šoli. Za naravoslovni dan sem se najbolje pripravila jaz, ker sem prinesla svoje škornje. Pričakovala sem, da bo zelo mokro, saj ob takem vremenu to ni nič posebnega.

Zbrali smo se že ob sedmi uri. Peš smo se odpravili do mokrišča Planik. Tam po besedah vodnice prebivajo redki metulji, čeprav sva s sošolko ulovili kar deset enakih metuljev. Poimenujejo jih lešnikarji. Moji škornji so mi prišli zelo prav, saj smo po potoku iskali različne vrste živali in jih nato tudi pregledovali. Videli smo tudi odtise živali, vrste rastlin in tudi kako se oglašajo posamezne vrste živali (ptice).

Na poti domov smo se ustavili pri lovski koči, kjer so nam postregli z domačo pico, saj smo bili že pošteno lačni. Ogledali smo si tudi film »Zgodbe naših mokrišč«. V filmu so bili predstavljeni Frihtov bajer, ki se nahaja v Trzinu, mokrišče Planik, ki se nahaja v dolini Ručigajeva studenca, Hraški bajer (Hraše), Phliški bajer (Koseze) in potok Polšak (Skaručna).

Mokrišča so zelo pomembna, saj so dom veliko vrstam živali. Zgrajene so ornitološke opazovalnice, da lahko opazujemo živali in njihov način življenja. Ker živim nekaj kilometrov od Phliškega bajerja, sem že večkrat ob robu ceste opazila zaščitno ograjo, ki je namenjena žabam. V času parjenja se selijo čez cesto, kar je zelo nevarno. Ljudje jih ob večerih prenesejo v vedrih na drugo stran ceste.

Za življenje živali v gozdu in ob njem je zelo pomembno, da ne posegamo v njihov življenjski prostor. Na sprehodu v gozdu ali na polju ne smetimo in ne puščamo smeti po njihovem bivalnem prostoru. Če srečamo divje živali, se tiho umaknemo in jih ne motimo.

Besedilo: **Ela Dacar Rankovič 6.a**

AIA - MCM KAJ SE DOGAJA

Prijave na dogodke in dejavnosti ter več info na: T: 070-732-070, fb page: <https://www.facebook.com/aiamladinc>, e-mailu: drustvo.aia@gmail.com, spletni strani: <https://aia-mcmenges.si/>

PREDAVANJA IN DELAVNICE

preko aplikacije ZOOM in v mladinskem centru (predhodne prijave)

- * predstavitevna ustvarjalna delavnica (brezplačna) **ČOPIČARA**, v četrtek **12.9.**, ob **14.30** (Karmen K.)
- * predavanje **ČUSTVENA INTELIGENCA**, v sredo, **18.9.**, ob **17.00** (Andrej P.)
- * delavnica **OBČINA MENGEŠ – PROSTOR ZA MLADE, PRVA POMOČ KOLESARJU in KREPITEV KOLESARSKÉ PRIPRAVLJENOSTI**, v četrtek, **19.9.**, od **17.00 do 19.00** (evropski teden mobilnosti)
- * delavnica **POSTANI SVOJ KOLESARSKI MOJSTER, SPRETNOSTNI POLIGON in ŽIVLJENJE MLADEGA KOLESARJA**, v sredo, **25.9.**, od **17.00 do 19.00** (evropski teden mobilnosti)
- * predstavitevna ustvarjalna delavnica (brezplačna) **ČOPIČARA**, v četrtek **26.9.**, ob **14.30** (Karmen K.)
- * zanimivo popotovanje **Z VLAKOM PO JAPONSKI**, v petek, **27.9.**, ob **17.00** (Zoran F.)
- * zanimivo popotovanje **NAMIBIJA IN JUŽNA AFRIKA**, v petek, **11.10.**, ob **17.00** (Zoran F.)

DOGODKI, ANIMACIJE IN USTVARJALNE DELAVNICE

- * **DOGODEK ZA ŽENSKE** (nežne gibalne vaje za zmanjšanje stresa, meditacija in zvočna sprostitvev), v petek, **13.9.**, od **17.30 do 18.30** (Katja, Petra in Romana)
 - * **AIA DOGAJA** na sejmu (glasbeno, plesno, športno, razvedrilni program za mlade), v soboto, **21.9.**, od **10.30 do 16.00** (na odru v šotoru in pred mladinskim centrom (Blanka T.))
 - * **ŽENSKI KROG**, interaktivno pogovorno srečanje, v ponedeljek, **21.10.**, ob **18.00** (Aleksandra M.)
 - * **ROJSTNO DNEVNE ZABAVE ZA OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE**, v soboto in v nedeljo, od **10.00 do 13.00** ali od **13.30 do 16.30**, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje
- NOVO*** ustvarjalne delavnice **ČOPIČARA**, ob četrtek, od **14.30 do 16.00**, pričetek 3.10. (Karmen K.)

PLES, VADBA IN ZVOČNE MEDITACIJE

- * **HIP HOP: mini 2** ob ponedeljkih, od **18.00 do 19.00** in četrtek, od **17.00 do 18.00**; **malčki** ob sredah, od **16.15 do 17.00**; **mini** v ponedeljek in sredo, od **17.00 do 18.00**; **mlajši pionirji** v torek, od **17.00 do 18.00**, v sredo, od **18.00 do 19.00**; **starejši pionirji** v torek in četrtek, od **18.00 do 19.00**; **mladinci** v torek in četrtek, od **19.00 do 20.00**; **hip hop mamice** v ponedeljek, od **19.00 do 20.00** (Sanja T.)
 - * **PILATES**: ob sredah, od **19.00 do 20.00** (Sanja T.)
 - * **JOGA**: ob petkih, od **20.00 do 21.00** (Maja M.)
- NOVO*** **ZVOČNE MEDITACIJE**, ob sredah, od **20.00 do 21.00** (Sara L.) (od oktobra dalje)

UČENJE IN SVETOVANJE

- * **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**: po dogovoru, na daljavo ali v MC, od 10. leta dalje, za dijake in študente
- NOVO*** **PSIHOLOŠKA SVETOVALNICA z medicinsko hipnozo**, ob torkih popoldan, obvezna prehodna prijava, izvajala jo bo psihologinja Nina M.

Varna uporaba zdravil na poti do zdravja

Zdravila so namenjena zdravljenju in preprečevanju bolezni, prehranska dopolnila pa dopolnjevanju prehrane, ko ta ne pokriva vseh potreb po hranilih. V lekarni vam nudimo strokovno svetovanje pri izbiri in uporabi izdelkov, svetujemo ukrepe za izboljšanje zdravja, včasih pa vas, za hitrejšo rešitev vaše težave, napotimo k zdravniku.

Zavedamo se, da v lekarni, za pultom, ob dvigu ali nakupu zdravil ni dovolj časa in zasebnosti za poglobljen pogovor o zdravilih, zato vam sedaj nudimo dodatno storitev, ki se imenuje pregled uporabe zdravil. To je individualen pogovor z magistrom farmacije, ki vam bo poskušal s koristnimi nasveti zagotoviti, da boljše spoznate svoja zdravila ter jih pravilno in ustrezno uporabljate. Za termin posveta se vnaprej dogovorimo. Tako imamo na voljo dovolj časa, da vam lahko odgovorimo na vaša vprašanja, povezana z uporabo zdravil, ki vam jih je predpisal zdravnik, in o drugih zdravilih, prehranskih dopolnilih in izdelkih za varovanje zdravja, ki jih uporabljate. Na delovanje zdravil in drugih izdelkov lahko vpliva tudi hrana. Na izide zdravljenja in vaše zdravje pa tudi vaše navade in življenjski slog, zato bo pogovor tekkel tudi o tem.

Pogovor je zaseben in poteka v ločenem prostoru, ne ob izdajnem pultu.

Pregled uporabe zdravil je priporočljiv za vsakogar, ki za odpravo ali lajšanje zdravstvenih težav uporablja zdravila, izdana na recept ali brez recepta, prehranska dopolnila in druge izdelke. Še posebej je priporočljiv za vse, ki uporabljajo 5 ali več zdravil sočasno in/ali več odmerkov zdravil na dan. Ne glede na število uporabljenih zdravil pa je nedvomno priporočljiv za vsakogar, ki se ne znajde najbolje s svojimi zdravili.

Ob zaključku pogovora magister farmacije za vas pripravi seznam zdravil in ga zapiše na osebno kartico zdravil, ki je namenjena boljšemu pregledu jemanja zdravil, priporočljivo pa jo je zdravniku predložiti tudi pri zdravniških pregledih. Osebna kartica zdravil je lahko koristen pripomoček tudi za svojce, ki sodelujejo pri zdravljenju z zdravili. Na njej so zapisane dodatne informacije, denimo kakšen je vpliv hrane na delovanje zdravil, ali se tablete lahko drobijo, ali se kapsula zdravila lahko odpre, kako shranjevati zdravila, ali zdravilo vpliva na sposobnost pri vožnji in delu s stroji itn.

Se želite pogovoriti o svojih zdravilih? Bi se radi prepričali, ali jih pravilno uporabljate? Imate kakršno koli drugo vprašanje glede svojih zdravil?

Za več informacij vprašajte v kateri od naših lekarn in se dogovorite za termin.

Besedilo: **Alenka Uršič**, mag. farm.

Mestne Lekarne

Lekarna Domžale · Lekarna Kamnik · Lekarna Duplica
Lekarna Novi trg · Lekarna Radomlje · Lekarna Mengeš
Lekarna Litija · Lekarna Nova Litiya · Lekarna Moravče

DEŽURNE LEKARNE:
Lekarna Domžale: sobota, nedelja in prazniki od 17.00 do 20.00
Lekarna Kamnik: nedelja in prazniki od 9.00 do 12.00
Lekarna Nova Litiya: nedelja in prazniki od 9.00 do 12.00

Sledite nam na: www.mestnelekarnes.si

Knežji kamen v dvorani grbov

Mengeški upokojenci na Koroškem

Julijski izlet smo zaradi velike vročine odpovedali, zato smo se avgusta še s toliko večjim veseljem odpravili v zibelko slovenstva na Koroško. Odločitev, da izberemo staro pot čez Ljubelj, je bila modra, saj je bila skozi tunel Karavanke neskončna kolona turistov, ki so se vračali s počitnic.

V Kranju se nam je pridružil naš vodič Danijel, v prijaznem kava baru v Tržiču smo spili kavo in se posladkali z dobrotami naših slavlencev. Ljubeljske serpentine je naš šofer Robi mojstrsko odpeljal, cariniki pa so nam velikodušno odprli pot navzdol proti Celovcu, ki se od leta 2008 imenuje Celovec ob Vrbskem jezeru in je glavno mesto avstrijske zvezne dežele Koroške. Je zgodovinsko, kulturno in politično središče Slovencev na Koroškem. V mestu sta slovenska otroška vrtca Mohorjeva in Naš otrok, slovenski dvojezični osnovni šoli, slovenska gimnazija in dvojezična Zvezna trgovska akademija. Na Koroškem deluje 100 slovenskih društev in združenj. Pa vendar se je v 100 letih število Slovencev na Južnem Koroškem iz dveh tretjin prebivalcev zmanjšalo na 2 odstotka. Bijejo nenehni boj za svoj obstanek in mesto v avstrijski družbi, ki jim pripada po ustavi. Mi smo se sprehodili po dolgi ulici – Alter Platz, prva peš cona v Avstriji, obkrožena s številnimi zgodovinskimi, baročnimi stavbami, in vstopili v deželno hišo z impresivnima stolpoma in čudovitim dvonadstropnim arkadnim dvoriščem. V veliki dvorani grbov se nahaja originalni knežji kamen, na katerem je v srednjem veku potekalo ustoličevanje knezov, dvorana koroškega parlamenta in mala dvorana grbov, v obeh se nahaja več kot 560 grbov koroških knezov in imenitnikov. Pot smo nadaljevali na Novi trg, kjer stoji skulptura zmaja, ki je po legendi prebival v bližnjih močvirjih in se hranil z ljudmi, dokler ga niso z zvijačo ubili, in kip Marije Terezije.

Pot smo nadaljevali do gradu Visoka Ostrova, ki spada med najslikovitejše gradove v Avstriji. Stoji na 160 metrov visoki, osamel, apnenčasti vzpetini. Njegova značilnost je 14 obrambnih vrat s petimi dviznimi mostovi nad volčjimi jamami, ki so služili zaščiti pred turškimi vpadi. In res sovražniki gradu nikoli niso

osvojili. Razgledi z gradu so impresivni in omogočajo popoln nadzor nad dolino in okoliškimi gorami. Do gradu smo se povzpeli po tlakovani poti, ki vodi okoli gore skozi omenjena vrata, in občudovali svet pod sabo. Nekateri pa so se peljali z vzpenjačo. Zgodovina gradu sega v drugo tisočletje pred našim štetjem in je ohranjena v grajskem muzeju.

Vračali smo se po Gosposvetkem polju, mimo vasi Karnburg, nad katero je nekoč stal Krnski grad, ki je bil staroslovensko gradišče, središče karantanskih Slovencev. Na gradu je bil zborni prostor s knežjim kamnom, na katerem so ustoličevali koroške vojvode. Sredi polja smo si ogledali vojvodski prestol, na katerem je novoustoličeni karantanski knez prisegel posestvom in podeljeval fevde, potem pa so skupaj odšli k maši, h Gospe Sveti, kjer so vojvodo blagoslovili. Dve tretjini maše sta potekali v slovenščini, ena tretjina pa v nemščini. V Cerkvu Marijinega vnebovzvetja, v kraju Gospa Sveta, smo zaključili spoznanja o zibelki slovenstva na Koroškem. Mogočna cerkev nas je navdušila. Nova spoznanja obogatila. Večerja v Karavli 297 pod Ljubeljem pa potolažila našo lakoto.

Besedilo: **Marija Štebe** • Foto: **Danijel Ilić**

Pred vojvodskim prestolom

“Dialog za vse” tudi v Mengšu

Dialog je ena od ključnih veščin za izboljšanje medosebnega razumevanja, preprečevanje konfliktov, spodbujanje sodelovanja v družbi in premagovanje družbene polarizacije, je eden od povzetkov projekta DIAL (The Dialogue In Adult Learning). V okviru projekta se je v prostorih Občine Mengeš odvijalo srečanje članov Društva upokojencev Mengeš s predsednico go. Marijo Štebe. Skupaj smo razmišljali o dobrem dialogu kot življenjski veščini in kako ga večkrat prenesti v prakso.

V ospredju našega dialoga so bile lastne zgodbe. Izmenjali smo si, katera veščina nam pomaga pri dobrem dialogu in katero veščino, povezano z dialogom, bi radi še razvili. Kaj je po naše dober dialog in čemu se nekateri ljudje radi vključujejo v dialog, drugi pa neradi. Na našo sposobnost interakcije z drugimi namreč vpliva veliko stvari, od zgodnjih interakcij s svojimi skrbniki do šole, prijateljev, dela in drugih okoliščin. Pomembno je izpostaviti, da lahko ključne veščine, ki so potrebne za dialog, vsakdo pridobi kadar koli v življenju.

Udeleženke so povedale, da so se med dialogom dobro počutile, in potrdile, da človeku in družbi iskrena izmenjava mnenj in izkušenj prinese nove uvide, pomaga spoznati različne poglede, in to tako, da poslušamo drug drugega in s tem poglobljamo razumevanje in medsebojno povezanost. V dobrem dialogu se počutimo dobro, kar prispeva k lažjemu sodelovanju.

Eden od glavnih ciljev projekta je bil, da čim več ljudi spozna, kaj je dober dialog, in da veščine, povezane z dialogom, postanejo dostopne širšemu krogu ljudi, s končnim ciljem, da projekt prispeva k ozaveščanju proti socialni polarizaciji. Morda se nam zdi, da vsi dobro vemo, kako se pogovarjati med seboj, tudi ker se pogovarjamo že od malih nog. Največkrat pa izkušnje kažejo, da je raven naših veščin dialoga zelo različna. Morda smo veščini dialoga, v zahtevnih situacijah pa ne odreagiramo vedno najbolj primerno. Na ravni vsakdanjega življenja to pomeni, da poslušamo in razumemo sočloveka, namesto da bi branili svoje stališče in poskušali prepričati druge o svojem »prav«. Pomeni tudi, da smo odprti in radovedni glede stališča druge osebe ter izrazimo svoje mnenje tako, da nas drugi slišijo in razumejo. To nam lahko pomaga, da se izognemo nesporazumom, prispeva k lažjemu sodelovanju v prostovoljstvu z različnimi ciljnimi skupinami, izboljšuje odnose s sosedi, lažje se pogajamo na delovnem mestu, hitreje lahko opravimo govorilne ure v šoli in omogoča manj burne razprave o aktualnih temah v družbi.

Dialog je torej način in filozofija življenja, zato povabilo, da veščine dialoga čim bolj pogosto uporabljamo v svojem vsakdanjem življenju in tako prispevamo k pozitivnim spremembam, kjer delujemo in tudi kot aktivni državljani v skupnostih, kot je naša lokalna skupnost, katere pomembni del smo.

Besedilo in foto: **Urška Vahtar**

Beljak 2024

29. junija je bil Beljak (Villach) znova praznično odet ob začetku celotedskega praznovanja, tokrat že v 79. ponovitvi sejmskih dni pod imenom Kirchtage. Zadnja leta se dnevi začnejo s Slovenskim dnevom, kamor smo Mengšani od organizatorjev povabljeni že od leta 2003. Vsa leta sodelujemo skupaj kot organizator Turistično društvo Mengeš in kulturniki ZKD, tokrat Harmonikarski orkester KD Mihaelov sejem pod vodstvom Robija Stoparja. Podpora sodelovanju pa je seveda tudi s strani naše Občine Mengeš.

Začetek ponedeljkove prireditve je pripadal našim harmonikarjem, ki so v polurnem nastopu razveseljevali obiskovalce. Nekoliko nenavadno za nas je, da je že ob 10. uri dopoldne polno obiskovalcev, ki z aplavzom nagrajujejo nastopajoče. Ob 11. uri je sprejem uradnih predstavnikov sodelujočih občin pri županu Občine Beljak. Letos so poleg Mengša sodelovale še občine Bled, Slovenske Konjice, Moravče, Globasnica in Goriška brda. Župan Günther Albel se je zahvalil za naš prispevek in nas povabil na jubilejno 80. prireditev naslednje leto.

Turistični delavci TD Mengeš so poleg promocijskega gradiva Mengša v sodelovanju s Turistično zvezo Gorenjske predstavili širšo turistično ponudbo Gorenjske, v katero smo tudi vključeni. Seveda pa na naših mizah ni manjkalo dobrot od pehtranke, orehove potice, flancatov, piškotov in »ta lahkih flancatov«. Po toliko letih nas mnogi domačini že pričakajo, da lahko odkupijo naše slovenske – mengške dobrote.

Večer obarvajo muzikantje Alpskega kvinteta z našim Janezom Perom na čelu. Če zapišemo, da je bilo na trgu pred mestno hišo (Rathaus) okoli 5000 ljudi, smo se verjetno zmotili: bilo jih je več. Vsi pa so peli in plesali po naših – slovenskih notah! In zopet lahko zapišem misel, ki se mi poraja že ob vseh naših gostovanjih: kje so naši mediji od televizije do glasil, da bi o tej »slovenski zgodbi« v prijateljskem mestu Beljak kaj napisali? Na meji je naš avtobus brez postanka nadaljeval pot v obe smeri ta dan.

Besedilo in foto: **Jože Vahtar**

Sv. misijon v Mengšu 2024

Po 20 letih bo med 11. in 20. oktobrom v Mengšu ljudski misijon, največji dogodek naše župnije, ki bo odprt za vse Mengšane. Program je zasnovan za vse generacije in omogoča poglobljene pogovore ob nagovorih gostov za ljudi v različnih življenjskih okoliščinah. Vključuje obiske bolnikov, pogovore s starši veroučencev, sv. maše, spovedovanje, srečanja za zakonce, moške, ženske, ločene, ovdovele, zakonske jubilate, gasilce in druge skupine. V okviru misijona bo tudi večer o poklicanosti, krščanskem pogledu na telesnost in spolnost, varni uporabi spleta in aktualnih etičnih vprašanjih. Športno dopoldne v Loki pri Mengšu bo priložnost za sproščeno druženje, koncert slavninske glasbe pa za povezovanje v slavljenju Boga, poglobljanju vere in doživljanju Božje navzočnosti.

Misijon se bo zaključil s slovesno sv. mašo, praznovanjem in druženjem za vse generacije.

Geslo misijona »Tebe hočem!« nas spominja na našo vrednost v Božjih očeh in našo poklicanost. Misijon bosta vodila lazarista g. Tone Kerin in g. Pavle Novak, izkušena misijonarja z dolgoletnim delovanjem v tujini in doma.

Dragi Mengšani, pridružite se župnijskemu misijonu, ki je namenjen vsakomur od vas. Morda cerkev včasih deluje zaprto, a tokrat si resnično želimo na široko odpreti vrata, vsi ste dobrodošli! In povabite sami še koga – sokrajane, prijatelje, sorodnike. Verjamemo, da bo vsakdo našel nekaj zase: priložnost za pogovor, druženje ali duhovno poglobitev. Pogumno se nam pridružite ter skupaj z nami doživite to posebno priložnost za povezovanje in duhovno rast. Za ženske in moške zajtrk, športni turnir, oratorijski dan in obiske po domovih je potrebna predhodna prijava. Za prijave in informacije pišite, prosimo, na e-naslov: misijon.menges@gmail.com ali se oglasite v župnijski pisarni med uradnimi urami. Pristrčno vabljeni!

Besedilo in foto: **Matic Bartol**

URNIK SV. MISIJONA V MENGŠU PO DNEVIH

11. okt. petek	18.30-19.00 cerkev Srečanje za ministrante	19.00-20.00 cerkev Začetek misijona	20.00-22.00 župnijski dom Večer o poklicanosti
12. okt. sobota	8.00-11.00 župnijski dom Ženski zajtrk	9.00-13.00 športni park v Loki pri Mengšu Športno dopoldne	19.00 cerkev Sv. maša za jubilate
13. okt. nedelja	po obeh sv. mašah cerkev Predstavitve židodelne svetinje in druženje		18.00 župnijski dom Večer o krščanskem pogledu na telesnost in spolnost ter varni uporabi spleta
14. okt. ponedeljek	dopoldne po domovih Obisk bolnikov po domovih	17.00-18.30 župnijski dom Srečanja za starše veroučencev 3. trijade	13.00 po domovih Srečanje za zakonce
15. okt. torek	dopoldne kapela v župnišču Spoved ali pogovor z misijonarjema	18.00-19.00 cerkev Molitev pred najsvetejšim	20.00-22.00 kapela v župnišču Srečanje za ločene
16. okt. sreda	13.00 po domovih Kosilo z misijonarjema	17.00-18.30 župnijski dom Srečanja za starše veroučencev 1. in 2. trijade	20.00-22.00 kapela v ž. Srečanje za ovdovele
17. okt. četrtak	18.30 cerkev Molitev rožnega venca	20.00-22.00 župnijski dom Večer o etičnih dilemah	
18. okt. petek	19.00 (ljud. v soboto) cerkev Sv. maše z različno mašnih delov in misijonskim nagovorom	17.30-19.00 cerkev Spokorno bogoslužje	
19. okt. sobota	8.00-9.30 Mengeška kočija Moški zajtrk	9.00-16.00 župnijski d. Oratorijski dan	17.00 cerkev v Loki ² Sv. maša za gasilce
20. okt. nedelja	11.00 župnijski dom Sklep misijona		20.00 župnijski dom Slavljeni koncert

² Loka pri Mengšu

**ŠPORTNO
DOPOLDNE**

igre za vso družino 12. 10. sobota nogometni turnir

igrišče v Loki 9.00-13.00

več info in prijava ekip na turnir na:
misijon.menges@gmail.com

Optika Golavšek

Vida Golavšek s. p.

Slovenska c. 28, 1234 Mengeš

T: 01/7237-968

M: 040-284-081

S: www.optika-golavsek.si

Ljubezen v umetniških delih

Letos je 60. obletnica razstave **Castrum Vallis Bale** in je najdlje trajajoča likovna manifestacija na Hrvaškem – med izbranimi umetniškimi deli tudi likovna dela članic Likovnega društva Mengeš

Irena Gorenc: "Ljubezen brez pogojev"

Začetki segajo v leto 1964, ko so se začeli združevati akademski in ljubiteljski slikarji iz različnih držav. Zahvala gre pobudi štirim umetnikom – paru Vasiliju Jordanu, Dragici Cvek Jordan, Milanu Cmeliču in Bori Stanojčiču. Po številnih druženjih in razstavah slik na odprtem mestnem trgu se je četverica od leta 1964 imenovala Likovna skupina mesta Bale in leta 1967 so odprli prvo javno otvoritev samostojnih del. Razstava je bila odprta julija v gradu Bembo. Sčasoma je mala likovna skupina prerasla v likovno kolonijo, ki danes zbere 70 ali več umetnikov. Tudi naše Likovno društvo Mengeš s svojimi umetniškimi deli sodeluje že osmo leto. Letos so za razstavo izbrali tematiko Ljubezen. Zakaj so izbrali prav Ljubezen? Zapis umetnostne zgodovinarke Kristine Tamare Franić Koulen: ker je to najmočnejša sila, ki so jo mnogi opevali in prisegali na njeno moč. Vse vere sveta govorijo o ljubezni kot najmočnejši sili v vesolju in je osnovni življenjski vzgon in usidrana globoko v naših srcih in vsakdo od nas jo je kdaj občutil. Spomnimo se Klimtovega poljuba, strastne Michelangelove Pieta, brezpogojne ljubezni mame do otroka idr.

Od prispelih 111 umetniških del je bilo izbranih 67 del, ki so razstavljeni v galeriji Ulika in na glavnem mestnem trgu v Balah. Strokovna komisija je odločala o pristopu, kakovosti del in izbrali so dela avtorjev, ki so pokazali, kako odlično obvladajo različne tehnike ter so ob tem sposobni razumeti tematski natečaj.

Umetniki so se s srcem, občutkom potopili v simboliko ljubezni. Med izbranimi deli so tudi likovna dela šestih članic Likovnega društva Mengeš in ene članice Likovne sekcije Lukovica: Karmen Korošec, Špela Magister, Elma Avdić, Martina Kozamernik, Nejka Terglav, Helena Testen in Irena Gorenc. To je res velik uspeh.

Iskrene čestitke uvrščenim.

Besedilo in foto: **Helena Testen**

STRELA d.o.o.

Bukovica pri Vodica 12c, 1217 Vodice

Objavljamo prosto delovno mesto **ELEKTROMONTER.**

Pogoji:

- končana šola elektro smeri
- vozniško dovoljenje kategorije B
- pripravljenost za terensko delo
- zaželene izkušnje
- jezik sporazumevanja: slovenščina

Kaj pričakujemo:

- natančnost pri delu
- vestnost
- veselje do učenja novih stvari

Kaj ponujamo:

- delo v sproščenem kolektivu
- vsakodnevne izzive na delovnem mestu
- stimulatívno plačilo za dobro delo
- možnost zaposlitve za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesece

Prijave pošljite na elektronski naslov info@strela.si.

Šuštaršičeva hiša galerija

200 let fotografije

16. septembra 1824 je Nicephore Niépce svojemu bratu napisal pismo:

"Z veseljem ti venčdarle lahko pišem, da sem svoje postopke tako izpopolnil, da sem dosegel podoba, kot sem jo želel (...) Podoba predmetov se kaže z neverjetno jasnostjo in presenetljivo zvestobo naravi, vse do najmanjših podrobnosti in z najbolj neznimi odtenki."

V počastitev svetovnega jubileja izuma fotografije vas in vaše prijatelje vabimo v galerijo Šuštaršičeva hiša (Trdinov trg 5, Mengeš) v ponedeljek, 16. 9. 2024 ob 17.30 na ogled razstave enega prvih slovenskih poklicnih fotografalov menššana Lovrenca Funtka (1833-1874), ob 18.00 pa bo prikaz fotografskega postopka mokre kolodjske plošče iz leta 1851 na Liparjevi cesti 7 v Mengšu.

Kulturno društvo Franca Juharja (ka Mengeš) in Mestni urad Mengeš

Tabor gasilske mladine Gasilske zveze Mengeš

Kot se za konec počitnic spodobi, smo tudi letos gasilci Gasilske zveze Mengeš organizirali gasilski tabor za otroke. Šli smo naproti novemu gasilskemu znanju in seveda tudi zabavi.

Gasilski tabor smo začeli v petek, 23. 8. 2024. Na poti proti Savudriji smo se ustavili pri poklicnih gasilcih v Sežani. Poklicni gasilci so nam razkazali dom, obleke in vsa svoja prevozna sredstva. Na kratko so nam predstavili, kako poteka običajen delovni dan. Po ogledu nas je pot peljala proti morju. Prvi dan je bil namenjen nastanitvi, razdelitvi sob, predstavitvi pravil in na koncu še skoku v vodo.

Drugi dan smo v dopoldanskem času začeli z usposabljanjem mladine, in sicer z večino preventivec in naravoslovcev – gozdar. Popoldan pa je sledil obisk župana Občine Mengeš gospoda Boga Ropotarja in njegove žene Lidije. Naši mladini je predala nekaj spodbudnih besed. V popoldanskih urah smo nadaljevali s predavanji, in sicer bronasta in srebrna značka, se osvežili v morju in pred spanjem igrali igro tombola.

Nedeljo smo začeli zelo aktivno. Z jutranjim tekom smo prebudili zaspala telesa in se tako pripravili na nov dan. Po zajtrku smo začeli s prvim predavanjem v dnevu – bolničar. Na predavanju smo obnovili znanje iz izvajanja temeljnih postopkov oživljanja. Tisti, ki so to že opravili, so se rekreirali s krajšim sprehodom. Po predavanju smo se odpravili na plažo, kjer smo se kopali in zabavali, vse dokler ni nastopil čas kosila. Po kosilu je sledil krajši počitek, nato pa smo začeli s predavanjem za zlato značko. Kdor se ni udeležil tega predavanja, je ponavljal znanje iz korakanja. Ko pa smo zaključili s predavanji in vajo, smo se naposled še zadnjič odpravili na plažo, kjer smo spet uživali. Ob koncu večerje nas je obiskal predsednik Gasilske zveze Mengeš Boštjan Čebulj in nam namenil nekaj besed. Dan smo zaključili v športnem duhu s tekmovanjem iz spajanja cevi na trojak in premikanjem žogice. Po tekmovanju smo se močno utrujeni odpravili v posteljo.

Četrti dan je bil namenjen pisanju testov za pridobivanje značk, ki so ga vsi otroci opravili z odliko in prejeli bronasto, srebrno

in zlato značko. Po opravljenih testih smo se odpravili na plažo. Popoldan smo imeli krajši počitek, nato pa je prišel na vrsto najbolj pričakovan del dneva – iskanje zaklada. Otroci so se podali na razburljivo pustolovščino, kjer so se morali prebijati skozi različne naloge in uganke, da bi našli skriti zaklad. Iskanje je bilo napeto in polno smeha, saj so se vsi trudili priti na cilj. Zvečer smo se zabavali ob različnih igrah, kjer smo se še zadnjič sprostiti in uživali v družbi prijateljev.

V torek po zajtrku smo se rahlo utrujeni, a polni novega znanja in novih spoznanj odpravili nazaj proti domu.

Besedilo in foto: **Udeleženci tabora**

Rekreativna tekaška vadba

ODRASLI

KOMU JE NAMENJENA?

- ▶ Tekalcem začetnikom in rekreativnim tekačem.
- ▶ Vsem, ki si želijo uvod v tekaški svet, poskrbeti za svoje zdravje in se družiti v skupini podobno mislečih tekačev/vadečih.

KAKŠNA JE VADBA?

Program vadbe je zastavljen tako, da vadečim z vključevanjem sredstev tehnike teka, osnovne motorike in vadbe moči nudi raznovrstno tekaško pripravo.

- ▶ Vadba je zmerno intenzivna.
- ▶ Primerna je tudi za vse tiste, ki se bodo želeli udeležiti različnih rekreativnih tekaških prireditev.
- ▶ Za vse, ki se želite kar najbolje pripraviti na zmerno tekaške izzive.

KJE BO VADBA POTEKALA

Vadba bo potekala v Mengšu na atletskem stadionu poleg športne dvorane in okoliških zelenicah, parkih.

Za več informacij lahko pokličete na
031 695 559 (Anže), 031 501 368 (Klemen) ali
 obiščete našo spletno (www.akmenges.si) ali Facebook stran.

17:15 - 18:30 / TOREK in ČETRTEK / September - Junij

Udeleženci tabora gasilske mladine v Savudriji pred jutranjo telovadbo

Poletje 2024

PGD Loka pri Mengšu

Letošnje poletne mesece junij, julij in avgust je zaznamovalo vreme z ekstremno visokimi temperaturami. K sreči je bilo vremensko dogajanje še kar sprejemljivo, saj ni povzročilo večjih oziroma hujših nevšečnosti, čeprav že nekaj litrov vode tam, kjer ni potrebna, povzroči skrbi in škodo. Pa tudi veter, če je premočan in sunkovit, kaj hitro premakne strešnik ali poškoduje kako drugo kritino.

Operativna dejavnost

Ob koncu drugega tedna v juliju je bila preko ReCO Ljubljana na območju občine Mengeš sprožena širša iskalna akcija pogrešane osebe. V tej akciji so bila vključena vsa tri PGD: Topole, Mengeš in Loka ter PGD Preska-Medvode, posebna enota za iskanje pogrešanih s pomočjo psov, policisti ter številni prostovoljci. V dveh dneh je bilo pregledano gozdno območje od ceste Mengeš–Koseze preko mengerskega hriba do ceste Loka–Dobeno. Na pomoč sta prišla tudi policijski helikopter in enota z droni. Oseba je bila odkrita tretji dan v gozdu za lovskim domom, in sicer živa in zdrava. Iz našega društva je sodelovalo 19 gasilcev. V torek, v tretjem tednu julija je bil preko ReCO dan poziv, da je na stanovanjski hiši v Mengšu prišlo do požara sončne elektrarne. V poseg so bila vključena vsa tri društva, ugotovitev pa je bila, da je prišlo do pregrevanja razsmernika. Vsled hitrega ukrepanja lastnika in gasilcev je bila nevarnost učinkovito odpravljena in ni nastala večja materialna škoda.

Ob koncu tretjega tedna je na Krasu, na območju Trstelja, izbruhnil večji požar v naravi. Na pobudo vodstva regije Ljubljana 3 je bila formirana ekipa gasilcev iz več društev za nočno dežurstvo. GZ Mengeš so zastopali trije operativci PGD Loka, dva iz PGD Topole in štirje iz PGD Mengeš s podporo dveh vozil in opreme. K sreči je bila druga izmena, za naslednji dan, preklicana, ker je ponoči pričelo deževati.

Še isti dan je bila na območju Mengša, v večernih urah, sprožena reševalna akcija. Zaradi nenadnega dokaj obilnega dežja je v več objektih prišlo do zalivanja prostorov tako s padavinsko vodo kot tudi vdori iz kanalizacije. V akciji je bilo v dveh dneh vključenih 16 gasilcev z dvema voziloma in opremo.

Tretjo soboto v avgustu je del Mengša zajel močan veter in povzročil poškodbe kritine na več objektih. Skupaj s člani PGD Topole in Mengeš je pri odpravi poškodb streh sodelovalo 12 naših operativnih članov z vozili in potrebno opremo.

Sodelujoči pri gašenju požara na Trstelju

Ostali dogodki

V prvem vikendu junija je bilo v Komendi tekmovanje GZ Mengeš za leto 2024. Sodelovale so starejše gasilke – 1. mesto, člani A – 1. mesto, člani B – 2. mesto ter ekipi pionirjev, ki sta tudi zmagali v svojih kategorijah. Ekipa članov B je sodelovala tudi na tekmovanju v Dobu. V nedeljo popoldan pa je bil pri gasilskem domu letni piknik s povabilom vseh članov. Ob dobri hrani in pijači so se člani družili in zabavali ob priložnostnih igrah. Na praznik velikega šmarna so člani pohiteli k Nataši Vrhovnik Jerič. Ob njenem okroglem jubileju so ji izročili priložnostno darilo – gasilski aparat, ji voščili ter zaželeli veliko zdravja, veselja in sreče ter dobrega počutja med člani gasilskega društva.

Prvo soboto v juliju se je pet članov udeležilo slovesnosti ob 70-letnici PGD Rova.

Pred zaključkom oratorija Župnije Mengeš je ekipa štirih članov z vozilom razveselila udeležence z vodo, da so lahko pripravili t. i. vodne igre.

Predzadnji vikend v avgustu so se mladi gasilci skupaj z mentorji udeležili že tradicionalnega tabora mladih gasilcev GZ Mengeš, ki je bilo v Savudriji. Več poteku tabora je zabeleženo v posebnem članku.

Besedilo: **Miro Urbanc** • Foto: **PGD Loka pri Mengšu**

Ekipi pionirjev in mentorji na občinskem tekmovanju v Komendi

Nova otroška igrala

Obnovljena atletska steza, balinišče in igrišče za odbojko

Želja po upoštevanju opozorilnih znakov

TOPOLE

Obnova športnega parka Topole po poplavi

Obnova športnega parka Topole se počasi bliža koncu, tako da bodo dela ob objavi teh vrstic verjetno že zaključena in bom naslednjič z veseljem lahko pisal o svečani otvoritvi in športnih dogodkih na obnovljenih zelenih površinah, atletski stezi, odbojki, balinišču in otroških igralih.

Ali pa tudi ne. Zakaj? Zaradi tega, ker objekt še ni odprt za splošno uporabo, pa se v in na njem že dogaja vandalizem in povzročanje škode z nasilnim vstopanjem in odstranjevanjem opreme ter opozorilne signalizacije, za katero se je že nekaj minut po namestitvi izkazalo, da za nekatere posameznike ni vredna upoštevanja, saj se je kljub jasnemu znaku za prepoved na obnovljeni atletski stezi pojavil odrasel voznik skiroja. V nadaljevanju pa je bilo nekaj opozorilnih tabel že odstranjenih s strani vandalov, ki jih motijo zahteve po urejenosti prostora. In prav zaradi takšnih ne moremo odpreti vrat najmlajšim, da bi se še v času počitnic zabavali na novih igralih. Čakamo namreč še na postavitve vrtljivih vrat, skozi katera se bo težje prebiti s kolesi in skiroji in bo tovrstnim uporabnikom prevoznih sredstev mogoče bolj razumljivo, da opozorilne table niso v okras, ampak postavljene z namenom.

Na vsak način bi namreč želeli ohraniti resnično lepo obnovljeno atletsko stezo vsaj do zime, ki bo stezo dodatno utrdila, vsekakor pa jo nepoškodovano potrebujemo v mesecu septembru, ko se bodo na njej pripravljale tekmovalne ekipe našega gasilskega društva za gasilsko tekmovanje regije Ljubljana III, na katero se je z izbirnega tekmovanja GZ Mengeš uvrstilo kar šest ekip. K ohranitvi igrišča, upam, da bo pripomogel tudi na novo postavljen nadzorni sistem, ki se je že izkazal kot zelo uporaben, kjer pa zaradi manjše povzročene škode zaenkrat še nismo ukrepali. Te vrstice pišem v zavedanju, da najbrž ne bodo dosegle tistih, ki namerno povzročajo škodo, bodo pa mogoče nekatere, ki bodo na nepravilnosti opozarjali in s tem pripomogli k ohranjanju objekta v čim lepšem stanju, za katerega je Občina Mengeš pri obnovi vložila znatna finančna sredstva.

Potem bo tudi poročanje o otvoritvi in dogajanjih na igrišču veliko lažje in bolj veselo

Besedilo in foto: **Janez Koncilija**

Praznovanje v Topolah

V nedeljo, 18. avgusta 2024, smo v Topolah že 24. praznovali prvo pisno omembo kraja Topole. Po doslej znanih podatkih so bile Topole prvič omenjene 13. avgusta 1250 v darilni listini oglejskega patriarha Bertolda Andeškega. V spomin na ta dogodek smo leta 2000 pripravili veliko razstavo o zgodovini Topol v gasilskem domu in imeli slovesno mašo.

Vsakoletno slovesnost v spomin na prvo omembo smo poimenovali kar topolsko žegnanje. Ker nimamo cerkve, smo se prva leta zbirali v gasilskem domu, od leta 2003, ko smo postavili kapelico svete Lucije pod Plešo, pa se zbiramo pri kapelici sv. Lucije. Praznovanje topolskega praznika je postalo priljubljeno in vsako leto se udeleži svete maše veliko ljudi. S svojo prisotnostjo nas zadnja leta vedno razveseli tudi Mengeška godba. Po dopustih je to zanjo prvi nastop v drugi polovici leta. Po maši, ki jo je daroval mengeški župnik Marko Košir, je sledilo tudi prijateljsko srečanje vseh zbranih. Za organizacijo in pripravo prostora so poskrbeli člani vaškega odbora Topole in topolski gasilci. Posebna zahvala gre gospodinjam za pripravo sladkih dobrot in okrasitev oltarja ter kapelice s cvetjem. Naklonjeno nam je bilo tudi vreme, saj so dežne kaplje prišle šele popoldne, ko smo bili vsi že varno doma. Nasvidenje naslednje leto na tretjo nedeljo v avgustu, ob 10. uri, pri kapelici sv. Lucije v Topolah.

Besedilo: **Peter Jemec** • Foto: **Janez Koncilija**

Zbralo se je lepo število vernikov

Otroški kotichek

Dragi otroci
Vračam se k vam v otroški kotichek.
Nekateri mi stojite ob strani,
me spodbujate in sodelujete z menoj. Vsem, ki ste se moji prošnji odzvali, se iskreno zahvaljujem. Na druge pa še čakam. Morda bodo našli pogum in mi poslali kakšen predlog, kaj bi si v otroškem koticheku želeli brati. Še vedno je naslov isti. Če pa želite komunicirati neposredno z menoj, je moj naslov naslednji: f.hunjet@gmail.com
Današnja pesmica je zapisana po resničnih sanjah moje sestre. Bila je zasvojena s pravljicami. Bila je prepričana, da jih bo brala celo življenje. Seveda se to ni zgodilo. Še vedno je mnogo brala. Pravljice so zamenjale kriminalke. No, ona je mnogo brala, jaz pa mnogo pisala.
V naslednjem Mengšanu bo objavljena pesmica Mi in naša šola. Najbrž risbice ne bodo problem.

Avtorica otroškega koticheka in pesmi: **Frančiška Hunjet**

Sanje

*Se mi je nocoj sanjalo,
da mi je potrkal volk na vrata.
Zaspalo, komaj je oko zaznalo,
da ni to šala mojega brata.*

*Pa sem sredi sanj spoznala,
da volk le išče kapico rdečo.
To pravljico včeraj sem zvečer prebrala,
da je lovec kapici le prinesel srečo.*

*Da treba sanjam ni verjeti,
odprte moje so oči spoznale.
Treba bo drugo pravljico začeti
in bodo sanje hudobnega volka pregnale.*

Ela Mučič Kubelj, 10 let

Sanje, Ela Mučič Kubelj, 10 let

Suštaršičeva hiša vrt

Julius Starz
Brewery

Vabimo Vas na slovesno obiranje hmelja v petek, 6. septembra 2024 od 17.30 dalje na vrt Šuštaršičeve hiše na Trdinov trg 5 v Mengeš.

Z druženjem ob obiranju hmelja nadaljujemo zgodbo o najdbi najstarejšega piva v celinski Evropi, ki ga hrani Mestni muzej Mengeš, in postopoma obujamo nekdanjo kulturo domačega pivovarstva.

Mestni muzej Mengeš

SERVIS LCD TV APARATOV

SERVISNI PARTNER

SHARP
Hisense
VESTEL

AVS AUDIO VIDEO SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03
Telefon: 01 729 13 04
E-pošta: avs.menges@siol.net
Internet: www.sharp-servis.si
Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ
Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Občina MENGEŠ

Branko Lipar,
upokojeni ravnatelj

Vsi cvetovi bodočnosti so v semenu sedanjosti

(kitajski pregovor)

Gospoda Branka Liparja našim bralcem najbrž ni treba dosti predstavljati. Sedemnajst let, kolikor je bil ravnatelj na naši šoli, je kar dolga doba. Učencev, ki jim je izrekel dobrodošlico na prvi šolski dan, je lepo število, enako pa tudi tistih, ki jim je ob zaključku šolanja zaželel, naj jim pridobljeno znanje pomaga, da bodo v življenju zadovoljni in ponosni na vse dosežke, majhne in velike. Od leta 2007 je upokojen, a družbeno aktiven. Dejaven je bil v več društvih in član Občinskega sveta v prvih dveh mandatnih obdobjih. Na čelu Civilne iniciative za izgradnjo obvoznice je sprožil gibanje občanov, ki je pripomoglo, da se je projekt vendarle uresničil. Sicer pa je doma iz vasi Oklukova Gora v brežiški občini. Bil je najmlajši med petimi otroki, življenjske razmere mu niso prizanašale. »Revščina je bila pri hiši. Če se ne bi zame zavzeli v šoli, predvsem ravnatelj, in mi uredili vse potrebno za štipendijo in vpis na novomeško učiteljsišče, iz mojega šolanja zagotovo ne bi bilo nič. In ko mi je ravnatelj, skromen in dober človek, pozneje vsako leto priskrbel počitniško delo, da sem nakupil najnujnejše za novo šolsko leto, sem spoznal, kakšen je pravi ravnatelj. Ko sem bil v njegovi vlogi, sem pogosto pomislil nanj in skušal narediti, kot bi on,« se spominja tedanjih časov in »usodne« podporne vloge njegovega ravnatelja v mladih letih.

Gospod Lipar, se spomnite občutkov z začetka šolanja na učiteljsišču? Gotovo vam kot fantiču iz oddaljene in revne vasi ni bilo lahko. Danes bi to morda označili kot stres, morda tudi, da je potrebna strokovna pomoč ...

Res ni bilo lahko – zaradi tujega kraja, strogih profesorjev, bivanja v internatu, revščine, ki me je spremljala. Pogosto sem jokal od malodušja. Enkrat sem že spakiral, da grem domov. Potem pa sem pomislil: 'Kaj pa bom doma rekel, zakaj sem pustil šolo? Ker sem reva? Pa vsi so se trudili zame. Jih imam pravico razočarati?' Po nekaj mesecih sem se postavil na noge, strahovi so izginili. Leto ali dve pozneje sem se na učiteljsišču počutil kot riba v vodi. V Župančičevih verzih pesmi Geslo vidim sebe in še mnoge druge mlade tistega časa: »Kuj me, življenje, kuj! Če sem kremen, se raziskrim, če jeklo, bom pel, če steklo, naj se zdrobim.«

Vaše osnovno pedagoško izobraževanje je potekalo na učiteljsišču. Katero značilnost bi z današnjega zornega kota posebej poudarili?

Z vpisom na učiteljsišče je bila poklicna pot scela označena. O pripadnosti poklicu ni bilo nobenega dvoma. Zanimivo, zelo malo jih je bilo, ki so med šolanjem izstopili. Predmetnik je bil sicer običajen srednješolski, vendar je bila šolska klima posebna. Kandidati za učitelje smo vsak dan znova sprejemali temeljno sporočilo profesorjev: 'Na vas v šolah čakajo učenci, da jih boste izobraževali in pripravljali na življenje.' Pedagoško delo je vsebovalo veliko prakse, v zadnjem, petem letniku pa smo se preizkusili še na eno-

mesečni praksi na izbrani osnovni šoli. Poznejše izobraževanje učiteljev pa je po ukinitvi učiteljišč izgubilo temeljno vrednoto: Kandidatom za učitelje ni uspelo v zadostni meri pridobiti občutka pripadnosti poklicu in pedagoškemu poslanstvu, ker je prevladalo stališče, da morajo biti bolj teoretično podkovani. Številni so se potem na delovnem mestu težje spopadali z vzgojno in učno problematiko ali pa so se preusmerili na druga področja.

Kje in kdaj pa ste začeli s pedagoško kariero?

Kmalu bo šestdeset let od takrat, in to na šoli, ki sem jo tudi sam obiskoval. Na Osnovni šoli Artiče, ki je v največji meri opredelila mojo poklicno in življenjsko pot učitelja slovenskega jezika. Predmeta, ki ga je poučevala moja razredničarka in najljubša učiteljica. Čeprav je bila vaška šola, je slovela kot kakovostna in še danes je tako. Prva službena leta sem preživel v zagnanem, složnem in pretežno mladem kolektivu. Tudi ravnatelj, ki je zamenjal prejšnjega, upokojenega, je bil mlad in poln načrtov. Znal nas je navdušiti zanje. Med počitnicami smo se lotili celo obnove učilnic v stari šolski stavbi. Učitelji smo skupaj z učenci rušili stare peči, »štemali« zidove, odstranjevali dotrajane pode. Takrat sem spoznal, kako pomembno je, da je ravnatelj motivator, ne zapovedovalec. To zadnje je sicer veliko lažje, zato ima veliko pristašev. Žal.

Pa potem?

Pravzaprav sem bil učitelj le nekaj let. Pridobiti sem moral še izobrazbo na Pedagoški akademiji in odslužiti vojaščino. Po sedmih letih pa je sledil izziv, ki me je spremljal do konca. Mogoče malo prehitro, kaj vem. Komaj 28-leten sem postal prvič ravnatelj, nato pa še štirikrat. V Cerkljah ob Krki so me pričakali zidarski odri in gradnja prizidka ter obno-

**Maturanti novomeškega učiteljišča leta 1965.
Branko Lipar na desni zgoraj.**

va obstoječe stavbe. Videl sem, kako pomembni so urejeni prostorski pogoji za kakovostno delo in pridobitev novih kadrov. Pa tudi, da šola brez dobrega sodelovanja z okoljem ne more doseči veliko. Do tega pa ne pride samo od sebe, šola se mora odpreti in nuditi priložnosti! Ravnatelj ima tu najpomembnejšo vlogo.

Pozneje vas je službena pot iz domačih krajev zanesla proti Gorenjski, kajne? So vam izkušnje, pridobljene v drugačnem okolju, pomagale?

V temeljnem smislu da. Na primer to, da ima ravnatelj ključno vlogo in odgovornost pri vodenju kolektiva in umeščanju šole v okolje. Če tega ne zna ali ne zmore, je bolje, da se

umakne. Na drugem področju bo lahko odličen, ker bo delo bolj ustrezalo njegovemu značaju in delovnim navadam. Sicer pa se je treba povsod prilagoditi razmeram ter v okviru zakonodaje stremeti za uresničenje lastnih ambicij in vizije, za katero moraš seveda pridobiti kolektiv in lokalne dejavnike. Tako je bilo v Cerkljah na Gorenjskem, pa pozneje v Kranju in v Ljubljani na OŠ Ledina, eni najstarejših ljubljanskih šol, nazadnje pa v Mengšu, kjer sem dočakal zaključek svojega službenega popotovanja.

V skoraj petdesetih letih se lahko v tako občutljivem sistemu, kot je šolski, veliko spremeni. Kako vi zaznavate te spremembe?

Drži, tudi družba v celoti je doživela ogromne spremembe – v Sloveniji in svetu: politične, ekonomske, demografske, v odnosih med ljudmi, vrednotah. Ene pomenijo spremembe na boljše, druge na slabše. Pedagogi smo zlasti občutljivi na poslabšanje odnosov med ljudmi, ker to usodno vpliva na moč in nemoč vzgojnih prizadevanj. Vzgojne in izobraževalne institucije, ki vključujejo otroke in odraščajočo mladino, ne morejo v celoti uresničevati svojih osnovnih nalog, kot so: vzgojiti in izobraziti mlade, ki bodo duhovno in čustveno bogati ter sposobni ustvarjalnega življenja v sožitju z naravo in samimi seboj. Pa ne samo to, tudi v skladu z medsebojnim spoštovanjem ne glede na vero, premoženje, spol, barvo kože ali nacionalno pripadnost.

Kaj lahko pri tem naredimo odrasli?

Ogromno, pravzaprav vse. Otroci so odslikava starejših, posebno staršev. Slabi zgledi obrodijo sad veliko hitreje kot dobri. Od nekod sem prepisal misel igralca Freda Astaira, ob kateri se res lahko zamislimo: »Najtežja naloga današnjih otrok je naučiti se lepega vedenja, ker nimajo primernih zgledov okoli sebe.« (!?) V mojem otroštvu so se ljudje pogovarjali, kaj bodo v naslednjih dneh delali, kako si bodo pomagali, kako pridni so sosedovi otroci, ker pomagajo staršem, in podobne reči. In danes? Človek se ob pogovorih dostikrat lahko počuti nelagodno. Če pa vidiš, da pogovore, polne samohvale, omalovaževanja drugih in brezčutnosti poslušajo tudi otroci, se te poloti malodušje. Ali pa jeza. Veliko škode naredijo tudi politiki in razni znani ter 'slavni' ljudje, ki jih otroci slišijo v živo ali na družbenih omrežjih. Kako zaščititi otroke pred tovrstno agresijo odraslih, se mi zdi, da je izjemno pomembno vprašanje sodobnega časa.

Eno od prireditev ob 200-letnici OŠ Mengeš je obiskal tudi takratni minister za šolstvo dr. Slavko Gaber.

INTERVJU BRANKO LIPAR

Govori se veliko, naredi pa zelo malo. Tudi starši se ne zavedajo te nevarnosti, zaradi nje pa so izgubili primarno vzgojno vlogo. 'Pametni' telefon je postal sredstvo poneumljenja tudi starejših, ker mu dovolijo, da postane njihov gospodar.

Po tem, kaj in kako poročajo sredstva javnega obveščanja, bi marsikdo lahko sklepal, da naše šolstvo »diha na škrge«. Kakšno je vaše mnenje?

Res je, situacija postaja skoraj absurdna. Udarna novica je na primer, da na neki šoli manjka pet razrednih učiteljev, na neki drugi pa se na razpis ni prijavil noben slavist, na dvajsetih pa nimajo diplomiranega matematika. Na Zavodu za zaposlovanje je prijavljenih kar veliko število učiteljev, ki so jih šole junija odpustile, s prvim septembrom jih bodo pa spet zaposlile. Če bi poslušal samo te alarmantne novice, bi si človek mislil, da ni v redu, če nekaj ni v redu. V šolstvu so res hudi kadrovske problemi, a so tudi v drugih dejavnostih in tudi v drugih državah. Ves čas svojega službovanja sem se ukvarjal s pomanjkanjem kadra, torej problem ni nov. Prava težava je v tem, da ni prave analize, zakaj ni učiteljev in kako se tega lotiti. Dodal bi še: dobrih učiteljev. Razlogov je več, najbolj otipljiv je v vrednotenju dela. Ne samo učiteljev, vseh zaposlenih v šolstvu. Nekdanji ameriški pred-

Člani Občinskega sveta Občine Mengeš, 1996

sednik Kennedy je prepoznal ta problem v ZDA: »Moderni ciniki in skeptiki ... ne vidijo nobene škode v tem, da slabše plačujejo tiste, ki jim zaupajo vzgojo svojih otrok, kot pa tiste, ki jim zaupajo skrb za svojo vodovodno napeljavo.« Ne vem, kako so problem rešili v ZDA, pri nas ga še nismo.

Tudi jaz mislim, da je kadrovske problem v šolstvu zelo resna zadeva. Morda najbolj. Čim prej je treba najti pot do rešitve. Absolutno. Pri kadrih se vse začne in konča. Christian Raimo, italijanski pedagog, je lepo povedal: »Danes vse vlagamo v posodabljanje učnih okolij, v nove računalnike, interaktivne table, jezikovne postaje ... Kot bi nosili vodo v morje! Šola brez dobrih učiteljev je kot dan brez sonca.« Iskreno verjamem, da je prava rešitev v na novo ovrednotenem pedagoškem poklicu. Neke vrste renesansi. Ne mislim toliko na materialno vrednotenje. Treba mu je zagotoviti spoštovanje in dostojanstvo, zavarovati pred omalovaževanjem, žaljenjem in kritikarstvom. Učitelje je treba izobraziti in opolnomočiti, da bodo znali dostojno braniti svoje delo in poklic. Tudi starši imajo tu velik delež svoje odgovornosti.

S sodelavci in prijatelji na poslovilni 'fešti' ob upokojitvi 2007

Kako to mislite?

Materialno udobje nas je uspavalo in ustvarilo iluzije. Živimo v iluziji, da nam je lepo, ker imamo vsega dovolj. TV reklame nam uspešno prodajajo vzorce o sreči, kakšna pa je prava sreča, niti ne vemo več. Otroci so postali pravo bogastvo, dobesedno. Premnogi starši so izgubili kompas. Otrokom omogočijo (skoraj) vse, kažejo jim le eno plat življenja. Tisto o odgovornosti, dolžnostih in podobnem zamolčijo. Za otrokove težave krivijo druge: za spore, ki jih ima s sošolci, so krivi sošolci, za neuspehe ali prenizke uspehe pa učitelji. Pa se prepirajo z drugimi starši, učitelje pa sramotijo in jim grozijo! Kako se bodo taki otroci znašli v življenju?

Na kratko za zaključek najinega pogovora, kaj bi nam staršem priporočali pri vzgoji otroka?

Vsem staršem toplo priporočam, da si kdaj zavrtijo prelepo in neskončno resnično Ježkovo pesmico ZAKAJ – o otrokovem vztrajnem spraševanju očka, zakaj to, zakaj ono in očkovem nemočnem odgovoru: »Veš, sinek moj zlati, ampak tale tvoj ati, tak malo ve. Le to vem, da tako je: življenje je na dvoje, na eno plat je sreča, na drugo stran gorje.«

Spraševala: **Urška Vahtar** • Foto: **Osebni arhiv Branka Liparja, Urška Vahtar**

Družine – temelj godbene tradicije

Morda se bo kdo vprašal, zakaj tak naslov. Že v prejšnji številki smo spoznali enega stebrov Mengeške godbe Janeza Pera. Da pa steber izvaja svojo funkcijo, mora biti podpora vseh nadgradnji. Ta nadgradnja je kar 17 članov godbe iz družine Per.

Že od leta 1969 je član godbe njegov brat Jože. Kot zelo perspektiven mladenič je v času šolanja na glasbeni šoli kot trobentač igral v pionirskem orkestru in kot eden najboljših trobilcev zastopal Slovenijo v Beogradu na prireditvi Otroci Evrope. Sodeloval je še v medijski promociji »Kuhinja pri violinskem ključu«. Torej izbira poklica ni nikakršno naključje. Vsak nastop z godbo mu je nov izziv. Med najljubšimi skladbami so mu virtuosne variacije za trobento – Beneški karneval. Razume se, da je za glasbo navdihnil tudi svoje potomce: Rok Per igra v godbi tolkala že od leta 2003. Njegov glasbeni okus je bolj rockovsko obarvan. Skladba, ki jo je v godbi igral in mu je ljuba, je blizu temu žanru, to je Mamma Mia ansambla ABBA.

Iz njegovega gnezda je tudi Ana Omejec, ki v godbi od leta 2009 igra altovski saksofon. Njej je zelo ljuba filmska glasba, v kateri imajo saksofoni zelo pomembno vlogo.

Pa se vrnimo k potomcem Janeza Pera. Že leta 1988 se je godbi pridružil njegov najstarejši sin Primož, nekdanji klarinetist, kasneje še aranžer, zadnja leta pa bolj pomemben izvajalec bas kitare, saj se je izpopolnjeval v igranju na tem inštrumentu kar pri dveh slovenskih najvidnejših strokovnjakih. Ker je Primož izredno priljuden, mu je pri godbi na vseh nastopih in manifestacijah v veselje spoznavati nove ljudi, v glasbi pa sprejemati nove izzive.

Po končani glasbeni šoli sta v godbi tudi njegovi hčerki: Maja, ki igra francoski rog (članica od leta 2014), in Helena na alt saksofonu, ki z godbo sodeluje od leta 2016. Če prva prisega na skladbo Deep Purple Medley, je Heleni bolj ljuba Moj lipi anđele. Nastop, ki jima je najbolj ostal v spominu, je rock koncert leta 2017, izveden v mengeškem Pruhu.

V orkestru je drugi sin Janeza Pera Boštjan, ki se je odločil za isti inštrument kot oče, to je bariton. Končal je nižjo glasbeno šolo in v godbi sodeluje že od leta 1999. Kot potomec Janeza ni čudno, da mu je najljubša narodnozabavna glasba – Prijatelji, ostanimo prijatelji Vilka in Slavka Avsenika. Kot prireditev so mu najlepši trenutki na odru Pod mengeško marelo in na nooletnih koncertih. Zanimivo je, da je tudi njemu pomembna tradicija: igranje prvega januarja in budnica ob prvem maju. Rekel je: »Takrat se godbi pridružijo številni stari prijatelji.« V godbi delujejo tudi njegovi trije otroci. Hči Tjaša je članica od leta 2015 in igra alt saksofon, njena najljubša skladba je samba El Chumbanchero, zaključuje pa umetniško gimnazijo v Ljubljani. Brat Jošt, baritonist in pozavnist, je član društva od leta 2020, najbolj mu je ostalo v spominu gostovanje v Franciji, sicer pa rad igra skladbe, ki zadišijo po rocku. Tilen Per igra v godbi evfonij od leta 2023, najljubša sta mu zadnja nastopa Mengeška marela 2024 in letošnja prvomajska budnica.

Najmlajši sin Janeza Pera Jani Per od leta 1994 igra v godbi tolkala. Skladba, ki ga je navdušila, je Montijev Czardas. V njegovem spominu ima posebno mesto gostovanje v Španiji. Janijeva hči Neli je tolkalka v godbi od leta 2022 in nadaljuje šolanje na Konservatoriju v Ljubljani. Predvidevam, da je njen najljubši nastop solistični, ko je z godbo kar dvakrat na ksilofonu izvajala Adamičevo Cik-cak. Na klarinetu se je godbi preteklo leto pridružila še sestra Jerca Per, ki ji je ljuba glasba njenega dedka, člana Alpskega kvinteta.

V godbi igra sin Janezove starejše sestre trobentač Uroš Pečnik (1984), ki uživa v subtilnih momentih igranja Svete noči ali ob igranju koračnic, ko se mu naježijo dlake ob hkratnem igranju in korakanju. Zapisal je: »Živimo v časih, ko se čas vrtil vse hitreje, ko kultura in vrednote bolj in bolj izgubljajo pomen, ko je povezanost med ljudmi čedalje manjša. Prav društvo, kot je godba, kaže pravo pot, pot odgovornosti, pot sodelovanja, medsebojne pomoči in skupnega doživljanja srečnih in veselih trenutkov.« Uroševa hči Ula Pečnik igra klarinet v godbi od leta 2020 in svoje šolanje nadaljuje na KGB v Ljubljani. Njen mlajši brat Anže Pečnik igra trobento od letošnje pomladi in je zelo užival na rock koncertu v Pruhu.

Kako pomemben je odnos do glasbe in njenih vrednot v družini, so dokaz vsi člani Perove dinastije, saj sestavljajo skoraj tretjino celotne godbe. Mislim, da je to svetovni fenomen.

Besedilo: **prof. Tomaž Habe** • Foto: **Družinski arhiv družine Per**

Skupinska sika tekmovalcev turnirja

Živa Andrić, Taj Ekart, Jaka Perne, Erik Tomažič, Timo Šimnovec in Nik Bergant Smerajc (na fotografiji z leve) so bili zelo uspešni tudi konec avgusta na Ljubnem.

Šahovski turnir

Dne 25. maja 2024 je v občini Mengeš potekal šahovski turnir v počastitev občinskega praznika, ki je bil organiziran v Balinarskem klubu Mengeš, ki se mu ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujemo za gostoljubje. Pred tekmovanjem je bila tudi uradna otvoritev poplavljenih in obnovljenih šahovskih prostorov, ki sta jih slavnostno odprla podžupanja Občine Mengeš gospa Tina Štrukelj in predsednik Šahovskega društva Mengeš-Trzin gospod Marjan Ocepek.

Otvoritev turnirja

Šahovska partija in zmagovalec na desni strani

Prvo potezo na otvoritvi šahovskega turnirja sta potegnili podžupanja Občine Mengeš ga. Tina Štrukelj in župan Občine Trzin gospod Peter Ložar, s čimer se je tudi turnir uradno začel. Turnirja se je udeležilo 26 igralcev in igralk, ki so se pomerili v pospešenem šahu. Po napetih in zanimivih partijah je prvo mesto osvojil Viktor Papež, medtem ko je najboljši domačin postal Metod Simičak. Vsi udeleženci so prejeli nagrade, ki so jih omogočili sponzorji: Prevent Deloza Celje, Zavarovalnica Triglav in Tosama Domžale, za kar se jim tudi uradno zahvaljujemo. Poleg bogatih praktičnih nagrad so udeleženci prejeli tudi kosilo in se lahko posladkali ob domačih slaščicah.

Za lepo in domače vzdušje je poskrbela gospa Fani Ocepek, ki je pripravila prigrizke, slastno pecivo in pijačo tako na otvoritvi novih prostorov kot na samem turnirju, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Za hrano je poskrbel gospod Zvone Posavec, ki mu je pomagala tudi gospa Fani Ocepek.

Posebna zahvala gre podžupanji gospe Tini Štrukelj, ki je posredovala pri obnovi šahovskih prostorov, in podjetju PharmaSwiss iz Trzina, še posebej gospe Urški Boh in gospe Tamari Gerdej, ki sta poskrbeli,

da je podjetje doniralo mize, stole in omare. Občina Mengeš je prav tako prispevala k obnovi prostorov, kar je omogočilo uspešno izvedbo turnirja in nadaljevanje šahovske dejavnosti v lokalnem kraju.

Turnir je bil odlično organiziran in je privabil številne ljubitelje šaha, ki so uživali v prijetnem vzdušju in športnem duhu. Organizatorji upamo, da bo dogodek ohranil tradicijo in bo še naprej privabljal šahiste iz vse Slovenije.

Besedilo: **Marjan Ocepek** • Foto: **Fani Ocepek, Bojan Kovačič**

Mengeški orli(či) po počitnicah spet zmagujejo

Mengeški smučarski skakalci so ohranili zmagovito formo z začetka poletja. Po vrnitvi s počitnic so namreč nadaljevali v podobnem slogu, kakor so pred tremi meseci odprli predolimpijsko sezono 2024/25.

»Orli(či)« iz SSK Mengeš v drugem delu poletja blestijo tako, kot so navduševali že junija. Očitno so krajše priprave, ki so jih imeli sredi avgusta v Planici, obrodile sadove. Na uvodnem tekmovanju za slovenski pokal po skoraj dveh mesecih premora so namreč na Ljubnem ob Savinji osvojili kar pet kolajn, od tega po dve zlati in srebrni ter eno bronasto.

V članski konkurenci se je izkazal Taj Ekart, ki je na 90-metrski skakalnici pod Rajhovko osvojil tretje mesto. Med mladinci, starimi do 18 let, je vse tekmece vnovič preskočil Timo Šimnovec, ki se je s tretjo zaporedno zmago še utrdil na vrhu skupne razvrstitve. Na četrtem mestu je v tem točkovanju Nik Bergant Smerajc, ki je bil na Ljubnem deveti.

Znova se je na oder za najboljše zavihtela tudi Živa Andrić, ki je med enako starimi mladinkami (do 18 let) še tretjič zapovrstjo skočila na drugo stopnico. V starostni skupini fantov do 16 let pa je imel mengeški klub na vrhu dva tekmovalca: Jaka Perne je namreč zmagal pred Erikom Tomažičem.

Kadeti so se prejšnji mesec za točke slovenskega pokala potegovali v Žireh, kjer je od skakalcev iz SSK Mengeš nastopil le Tit Farič, ki je v konkurenci do 14 let pristal na devetem mestu.

Rekorder mengeškega kluba Anže Lanišek v letošnjem poletju (še) ni tekmoval, ker je – tako kot v prejšnjih letih – znova vse podredil temu, da bi se čim bolje pripravil za zimo.

Ob začetku šolskega leta velja omeniti, da je to nadvse primeren čas za prve skoke na smučeh. Če imate otroka, ki bi se rad preizkusil v tem lepem športu, pokličite na telefonski številki 041/767-397 ali 041/750-404, na katerih boste dobili vse potrebne podatke o treningih v SSK Mengeš.

Besedilo in foto: **Š. M.**

Prvi trije na turnirju (z leve): Matej, Zala in Mojca Škrlep

20 let NHK Mengeš

Namiznohokejski klub Mengeš v letu 2024 praznuje 20 let svojega obstoja in delovanja. Obletnico smo proslavili 23. avgusta v športnem parku v Loki pri Mengšu, ki je udeležence pričakal z velikim barvnim napisom »NHK Mengeš: XX let«.

Dogodka se je udeležilo 28 članov in podpornikov društva. Tako kot pred 10 leti smo tudi tokrat organizirali turnirček v namiznem hokeju, na katerem je nastopilo 16 igralcev. Prva dva nosilca, Miha in Bernard Škrlep, sta presenetljivo izpadla v četrtfinalu. Za še večje presenečenje je poskrbela Zala Škrlep, ki je v polfinalu izločila Andreja Mehleta, v finalu pa premagala še Mateja Škrlepa in se veselila prestižne zmage in odlične bere točk za svetovno lestvico. Seveda ni šlo brez dobre pijače in jedače. Medtem ko je ena skupina igrala namizni hokej, je druga sedela za mizo in se mastila z dobrotami z žara in pijačo iz brunarice.

Okrog pol osme ure zvečer se je začel vrhunec dogodka projekcija »20 let NHK Mengeš skozi slike«, med katerim smo izvedli tudi kviz o NHK Mengeš, zadnje kadre – znamenito predstavitev namiznega hokeja, ki se je vrtela na Sportalu – pa si pogledali v že popolni temi.

In čisto za konec še torta.

Hvala ŠD Loka pri Mengšu za gostoljubje, še posebej pa g. Franciju Kocijanu za vso pomoč pri izvedbi dogodka. Hvala tudi KD Franca Jelovška za projektor.

Nekako se nam je izmaknila skupinska slika, saj smo bili čisto preveč zaverovani v samo dogajanje. A nič zato, bo pa naslednjič.

Besedilo: **Bernard Škrlep** • Foto: **Bernard Škrlep, Peter Škrlep**

Balinarske novičke

V mesecu počitnic in ligaškega počitka smo v našem društvu delali kot vse mesece v letu.

Naše tri veteranske ekipe in ekipa, ki tekmuje v 1. državni ligi, so se udeleževale turnirjev društev, od katerih smo dobivale povabila za sodelovanje. Bili smo v Kamniku, Lescah, na Količevem, Planini pri Kranju in v Škofji Loki. Pri Budničarju na Količevem je tekmovala naša 1. ekipa. Ob njihovi 50-letnici smo jim odnesli spominsko darilo. Uvrstili smo se na 4. mesto.

Vendar naj posebej omenim, da se je v mesecu, ki je za nami, pri nas dogajalo zelo veliko stvari, ki so nam odvrnile pozornost od tekmovalj in turnirjev, ki so drugače pomembni.

Občina nam je namreč prisluhnila pri naših težavah, ki so posledica let in poplav, ki so nas prizadele. Župan Bogo Ropotar in njegovi sodelavci so nam omogočili, da obnovimo kompletno površino našega balinišča. Podjetje CPL nam je površino ostrugalo in položilo obe plasti asfalta. S tem so poravnali kompletno površino plošče. Miha Kosec nam je svojo ekipo na novo zarezal črte za označevanje igrišč. To je bilo zahtevno delo, saj je teh zarez v asfaltu za kar 250 metrov. Zdaj je omogočeno tudi odvodnjavanje z dveh stez, ki sta ob drevoredu. Odstraniti je bilo treba vse nosilce krogel in ključne ščitnike na stenah balinišča ter namestiti vse ščitnike iz gume in jih prepleskati. Sledi posutje igrišča s kremenčevim peskom in tako bomo pripravljeni na novo sezono, ko se bomo lahko postavljali z igriščem, ki nam ga bo lahko marsikdo zavidal.

Zato bi se ob koncu rad še enkrat zahvalil g. županu in njegovi Občinski upravi, g. Koscu in njegovi ekipi ter vsem vam, ki ste bili udeleženi pri tem velikem delu.

Besedilo: **Marjan Tomazin** • Foto: **Jani Lucin**

Državno prvenstvo do 11 in 15 let

Mladi talenti osvojili 10 naslovov državnih prvakov

Badminton klub Mengeš je na državnih prvenstvih do 13 in 17 let ter do 11 in 15 let dosegel izjemne rezultate, saj so naši mlajši tekmovalci osvojili kar deset naslovov državnih prvakov in številne druge medalje. Klub se je s tem znova izkazal kot eden najuspešnejših badminton klubov v Sloveniji.

Državno prvenstvo do 13 in 17 let – 3 novi naslovi državnih prvakov

Na državnem prvenstvu, ki je potekalo 15. junija v Lendavi, se je pomerilo 108 tekmovalcev in tekmovalk iz cele Slovenije. Med njimi je bilo tudi 14 članov Badminton kluba Mengeš, ki so se izkazali z odličnimi igrami. Tim Bregar je potrdil svojo izjemno formo, saj je poleg treh naslovov državnega prvaka v kategoriji do 15 let osvojil še dva naslova državnega prvaka v kategoriji do 17 let – posamezno in v dvojicah skupaj z Janom Vrancem iz ŠD Sele Vrhe. V kategoriji do 13 let sta Mila Vrhovnik in Sara Bregar postali državni prvakinja v dvojicah.

Skupno so se tekmovalci iz Mengša iz Lendave vrnili s 4 zlatimi pokali, eno srebrno in petimi bronastimi medaljami.

Državno prvenstvo do 11 in 15 let – 7 naslovov državnih prvakov

1. junija je v Ljubljani na Dolgem mostu potekalo državno prvenstvo za kategorije do 11 in 15 let. Na tekmovanju je sodelovalo 131 tekmovalcev in tekmovalk, med katerimi so bili tudi številni člani Badminton kluba Mengeš. Klub je zastopalo kar 18 tekmovalcev, ki so se ponovno izkazali kot najuspešnejši klub tekmovanja. Izjemen uspeh je dosegel Tim Bregar, ki je osvojil kar tri naslove državnega prvaka v kategoriji do 15 let – posamezno, v mešanih parih skupaj s Saro Bregar ter v dvojicah z Janom Vrancem. Prav

tako je Pia Krizmanić v kategoriji do 11 let osvojila tri naslove državne prvakinja – posamezno, v mešanih parih z Markom Pogarčarjem ter v dvojicah z Najo Štalekar iz ŠD Sele Vrhe.

Dvakratni državni prvak v kategoriji do 11 let je postal Mark Pogarčar, ki je poleg zmage v mešanih parih s Pio Krizmanić osvojil še naslov prvaka v dvojicah skupaj z Maticem Knezom Ogorelcem iz BKL. Državna prvakinja do 15 let je postala Sara Bregar, ki je zmagala v mešanih parih s Timom Bregarjem.

Badminton klub Mengeš je tako s tega prvenstva prinesel skupno 9 zlatih pokalov, tri srebrne in tri bronaste medalje. Čestitke vsem igralcem za izjemne dosežke in odlično predstavitev kluba na državnih prvenstvih!

Vabilo k vpisu: Dragi starši in otroci, z veseljem vas vabimo k vpisu otrok na treninge badmintona za novo sezono, ki se bodo odvijali v dvorani Harmonija v Mengšu. Za več informacij in prijave obiščite našo spletno stran www.badminton-menges.si ali nas kontaktirajte na info@badminton-menges.si ali 031 608 279 (Uroš).

Besedilo: **Helena Šinkovec, Badminton klub Mengeš** • Foto: **Niko Krizmanić**

Poletni tekaški dogodek v Zagorski dolini

19. tek po Zagorski dolini je odlično organiziran dogodek, ki je v veselje vsem tekačem. Prvo soboto v avgustu se je v Zagorju zbralo preko 500 tekačev, ki so tekmovali v kategorijah na 5 in 10 km, organiziran pa je bil tudi tek za otroke.

Odlično vzdušje, sonce in izvrstni navijači so pripomogli, da so bile noge še hitrejšje.

Hana Košenina je s časom 39:00 dosegla 1. mesto v kategoriji absolutno ženske na 10 km in tako izboljšala svoj lanskoletni čas za nekaj več kot minuto. Hana, iskrene čestitke!

Besedilo: **Tadeja Košenina** • Foto: **Metod Močnik**

Državno prvenstvo do 13 in 17 let

Priklon šolske skupine na nastopu Kdor vesele pesmi poje

Mengeške mažoretke in twirlerice

Mengeške mažoretke in twirlerice so v preteklem šolskem letu plesale v dveh skupinah. V vrtčevski skupini je plesalo 10 deklic, starih od 4 do 6 let, vadile so enkrat na teden, tako mažoretni ples kot tudi twirling. Njihov prvi nastop je bil že v božično-novoletnem času. Zakorakale so na sprejemu Božička pred kulturnim domom v Mengšu, nato pa tudi na božično-novoletnem koncertu Mengeške godbe. Po novem letu so pridno začele vaditi twirling točko in vse presenetile z lepim nastopom Ledeno kraljestvo na prireditvi Vrtca Mengeš Veselo v svet. Žal je slabo vreme v mesecu juniju odneslo s sabo še kak nastop, vendar se dekleta že pripravljajo na nastop na Mihaelovem sejmu in komaj čakajo, da zaplešejo občinstvu.

V šolski skupini je tudi plesalo 9 deklet, od 1. do 5. razreda osnovne šole. Po jesenskih nastopih na šolskem Živ Žavu in kostanjevem pikniku v vrtcu so začele trenirati mažoretni program in so prav tako zaplesale na sprejemu Božička v Mengšu kot tudi na božično-novoletnem koncertu Mengeške godbe. Združile so moči s prijateljicami mažoretkami v Trzinu in se udeležile pustne povorke v Trzinu, ki je bila z mažoretkami na čelu res nekaj posebnega. Nekaj članic Mengeških mažoretk pa se je pridružilo tudi otroški pustni povorki v Domžalah v Češminovem parku. Na šolski prireditvi Kdor vesele pesmi poje so dekleta zaplesala novo twirling koreografijo Somebody to love in navdušile občinstvo. Žal je tudi njim deževno vreme preprečilo nastope v mesecu juniju. Se je pa nekaj deklet konec meseca junija udeležilo letovanja z mažoretnimi in twirling treningi na morju, ki ga že nekaj let organiziramo skupaj z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje. Dekleta so uživala v učenju novih trikov s palico kot tudi v druženju s prijateljicami mažoretkami iz različnih krajev Slovenije. Z vajami v novem šolskem letu sta obe skupini že pričeli, saj se pripravljata na nastop na sejmu v Mengšu. Po sejmu pa vabijo k vpisu tudi nove članice. Za več informacij nam lahko pišete na mazoretniples@gmail.com ali pokličete na GSM: 031/519-599

Besedilo in foto: **Anita Omerzu Tome**

7. Šolska skupina na nastopu božično-novoletnega koncerta Mengeške godbe

Nujnost in odgovornost vgradnje primarnega vodovoda

Od vodohrana Mlaka, ki je povezan z alpsko vodo iz izvirov (pod Krvavcem) in iverjem (ob Kamniški Bistrici), ob izgradnji vzhodne obvoznice kraja Moste od Gore

Projekt je znan že dlje časa. Pozivam odgovorne, da uredijo vgradnjo magistralnega vodovoda na tej trasi in potem izvedbo do Topol od priključka vzhodne obvoznice Moste pri vrtnarstvu Gašperlin.

S tem bo imela tudi občina Mengeš (in Domžale in Trzin, lahko pa tudi MO Ljubljana) ponovno njej ukradeno alpsko vodo izpod Krvavca, pa tudi obljublano povezavo na kamniški vodovod (vodohran Podgorje).

In obratno. Ob ujmi lanskega avgusta bi bila oskrba s podtalnico z Mengeškega polja takojšnja rešitev (prilagam del zapisa o popolni blokadi oskrbe v občini Komenda).

Glede na nerazumnosti in nezakonitosti ravnanj odgovornih (g. Čebulj, g. Jerič itd.) bi morali biti primarni vodovodi in objekti v pristojnosti razumne države, ne pa občinskih ozkih interesov.

Poziv bom po objavi posredoval še na druge pristojne naslove. Od Občine Mengeš zahtevam uradni odgovor na ta moj javni poziv.

Napovedujem spominjanje 60-letnice svečanega odprtja Skupinskega vodovoda Krvavec na obletnico, samovoljnega, neodgovornega, kaznivega, ..., zaprtja oskrbe iz tudi 30 % našega medobčinskega vodovoda, dne 15. novembra 2015. Gradivo z dokumenti je v blogu <https://glasljudiaktivneskupa.blogspot.com/2024/08/nujnost-gospodarnost-odgovornost.html>

Pojasnilo o moteni dobavi vode

Občina Komenda je zaradi okvare na primarnem vodovodu, ki napaja vodohran Podgorje, iz katerega se oskrbujemo, zelo kmalu po ujmi ostala brez vode. Komunalno podjetje Kamnik (KPK) je moralo zaradi okvare zapreti dobavo vode v Komendo. V istem času se je zaradi ujme pokvaril tudi sistem za ultrafiltracijo, ki napaja občino Komenda preko "Krvavškega vodovoda". Razlog je bil v izjemno motni vodi, ki je pomešana z vsemi naplavinami pritekla v sistem. Le-ta je bil zaradi tega nato tudi zaustavljen. Druga težava je nastala, da se sprva do objekta sploh ni dalo priti. Šele v petek zvečer se je vzdrževalcem uspelo prebiti do objekta in so nemudoma začeli z ultrafiltracijo. Ker je bila voda umazana, je postopek trajal veliko dlje od običajnega. V vmesnem času se je v Komendi popolnoma izpraznil vodohran na Mlaki ter posledično celoten sistem, ki napaja občino Komenda. Jurij Kern, župan Občine Komenda [<https://www.mojaobcina.si/komenda/novice/pojasnilo-o-moteni-dobavi-vode.html>]

Besedilo in foto: **Tomaž Štebe**

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znančev je zasula že lopata!
Odrpne noč in dan so groba vrata;
al dneva ne pove nobena pratka.
(France Prešeren)

Za vedno je zaspal
SILVO ŠINK,
glasbenik iz Mengeša.

Za prvovrstno – neprecenljivo
zdravljenje v zadnjih mesecih njegovega
življenja se najlepše zahvaljujem:
dr. Gabrijeli Kovač-Mohar,
dr. Robertu Košaku,
MD medicina Ljubljana,
dr. Milošu Petroviću,
SB Izola, dr. Aleksandri Haring,
sr. Barbari Jurišič,
gospodu Bojanu Moharju,
Patronažni službi ZD, Lekarni Mengeš,
Urgentni in reševalni službi ZD
Domžale, dr. Yuriju Gordeevu,
dr. Jani Knific, dr. Neni Golob,
Onkološki inštitut Ljubljana.

Zahvaljujem se Mengeški godbi in
veteranom godbe Mengeš, ansamblu
Okrogli Muzikantje za odigrane njemu
ljube melodije.

Hvala g. Nejcju Drobničju – Radio
Veseljak, g. Klemenu Zalarju,
g. Borisu Kopitarju za besede slovesa,
g. Slavcu Pišku za spreved z basom,
ki je Silvota spremljal vsepovsod, vse
življenje.

Iskrena hvala vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, znancem iz
Slovenije in tujine, Ansamblu Franca
Miheliča, kolesarkam ŠKD Kamnik,
Mestni godbi Kamnik, Senčilom Medle
d.o.o. Novo mesto, Panorami Portorož,
Bodifitu Mengeš, Hramu Rožice
Mengeš za izrečeno sožalje, tople
besede, objeme, cvetje in sveče, ki jih
bom prižigala v vašem imenu.

**SILVO, ZA VEDNO BOŠ MOJ.
TVOJA KATI.**

V SPOMIN

VIKTORJU LEVCU

(1967-2001)

20 let je že minilo,
kar v preranem grobu spiš,
solz nešteto se je utrnilo,
saj v spominu še živiš.

V večnosti si pridružil se očetu,
tudi mama k vama je prišla.
Smo ostali mi na svetu,
da molitve pošiljamo za vas do Boga.

Hvala vsem,
ki z nami ohranjate spomin na Viktorja.

Brat Andrej z družino.

»Glej naprej, nazaj ne glej nikoli,
nov pogum bo, zora nova bo.«

ZAHVALA

V 86. letu se je svojemu možu Antonu v
večnosti pridružila

JOŽEFA ŠKARJA (20. 2. 1939 - 2. 8. 2021)

V spominu in svojih srcih jo bomo nosili kot
neutrudno ženo in sodelavko svojemu možu in
brezpopojno predano mater in staro mamo svojih
družini.

Velika zahvala mengeški fari in gospodu župniku
Marku Koširju za lep cerkveni obred in gospodu
Francu Urbaniji, ki ji je namenil lep spomin.
Hvala pogrebni službi Vrbančič. Posebna zahvala
gre pevcev mengeškega Zvona pod vodstvom
pevovodje Andreja Levca: Jožetu in Vinku Vahtarju,
Ladu Koscu, Miru Mušičju, Feliksju in Tomažu
Škrlepu in organistu Urošu Urbaniji.
Hvala prijateljem iz Alpinističnega odseka Mengeš.
Hvala vsem vam, ki ste nas v teh težkih trenutkih
iskreno podpirali.

Hči Simona z družino in sin Metod z družino.

Bolečina se da skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame
nihče nam ne more več vrniti.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 89. letu
starosti sklenila naša draga mama,
babica, prababica, sestra in teta

HERMINA ŽALAC.

Iskreno se zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za vso pomoč.
Hvala župniku gospodu Marku Koširju
za lep pogrebni obred. Posebna zahvala
osebju Doma počitka Mengeš za pomoč
pri oskrbi mame.

Za vedno jo bomo ohranili v svojih
srcih.

Žalujoci vsi njeni.

Himna

*Vsi vemo, da sonce vsako jutro vzide.
To vemo, še preden neslišno nam mladost odide.
A pride čas, ko več ne šteješ let,
čeprav trga te po rami, spet in spet.*

*Trudiš se in delaš korake nove.
Vse do takrat, ko spet koleno se odzove.
Vsak dan srečuješ sosede tiste,
kot ti imajo težave iste.*

*Nasmeh na licu in beseda prava,
iz telesa izgine vsaka ti težava.
Niso važne rame, ne kolena,
prijazna beseda srce hitreje vnema.*

*Kaj gube, rame in kolena,
druženje prava je domena.
V srcu plamen naj gori,
zato naj nikoli ne zmanjka nam moči.*

*In nikoli naj ne manjka še objem.
Le tako vse skrivnosti izvem.
Ni mladosti brez norosti.
Ni starosti brez kreposti.*

Frančiška Hunjet

							MENGŠAN GLASILO OBČINE MENGEŠ	FRANCI ZAVRL	ČENČAČ, BRBLJAVEC	KRAJ ZAHODNO OD BLATNEGA JEZERA NA MADŽARSKEM	ANGLEŠKI POLICAJ	AGITACIJSKO PROPAGANDNI ODDELEK	SUROVINA ZA ČOKOLADO	
							FLORIJAN LIPUŠ			NAPRAVA ZA LOVLJENJE ODPADKOV				
							REZERVA ZA HUDE ČASE							
							BOMBNIK	AMER. KOŠ. (DANIEL)	ZAJEDAVSKA PRSICA					
HRIB NAD POVIRJEM GLOBAS-NICE V PODJUNI NA AVSTRIJSK. KOROŠKEM, JUNSKA GORA, HEMMABERG	GUMB ZA NUJNI IZKLOP VELIKEGA RAČUNALN.	SIGNALI NA VHODU ELEKTRIČNE NAPRAVE	ERVIN ANKERST	STROJ ZA TROSENJE GNOJJA	DVA PRITOKA RENA V NEMCIJI	MADŽ. PIS. (MOR) AM. JAZZIST (FREDERICK)					PETER VILFAN			
											MESTO V UMBRIJI			
								HIŠNI BOG RIMLJANOV					NIKELJ	
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (DVANAJST OŽIGOSANIH)														
GRŠKA ČRKA			BR. KOREN. BES. I.SIVEC											
			MESTO V BELGIJI											
BOŠNJAŠKO MOŠKO IME					MESTO V DALMACIJI					GRŠKA ČRKA (3,14)		NEZNANKA V MATEMATIKI	ŠPANSKI KOŠARKAR GASOL	
					JAN NOVAK									
MIŠLJENJE, NAZIRANJE							ŠTEFAN ARH			UPAD VPISA				
							ZAČIMBNICA, VRSTA LUKA			JOK				
	KITAJ. MES. YIBIN					DUŠAN KEBER				OKRASNI GRM, LIGUSTER				
	ODPADEK TREBLJENJA					LJUDSTV. NA SONORI								
NEVIDNA PRAŽIVAL, KI ŽIVI V VODI, MOČELKA					MAKEDONSKO KOLO					LIDIJA OSTERC		SAMO UDRIH		
					STRONCIJ							ZNAK ZA ENAKOST		
MESTO V MOLDAVIJI, PRESTOLN. SAMOOKLIC. BESARABIJE										AMERIŠKI PISATELJ (GEORGE, 1866-1944)			SKLADNICA DRV, GRNADA,	LJUDSKI PEVEC PRI STARIH GRKIH, AEO
										LITER				
RADOVAN GOBEC			ŠKARNICA, STREŠNO BRUNO	PREBIVALK. RABELČJE V.	PISATELJIC. FERBER									
ČEŠKI VOZNIK FORMULE 1 (TOMAŠ)										KRALJEVIČ V INDIJSKEM EPU MAHABHARATA	OSEBNI ZAI MEK	DANSKI OTOK		
					MOČNO RAZSTREL.							VOJKO LAPANJA		
					PARADIŽ									
ČAJ IZ BALDRIJANA														
NEMŠKA SORTA KROMPIRJA														
						AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (1913-1964)								
JEZERO NA JUGOZHOD. UKRAJINE						ŠKOTSKI OVČAR								AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ
											JOŽICA AVBELJ			

Pomoč: AKARINA, ENGE, HEMKE, OB MENI ZASPI, OPATI, SVETA HEMA, TIRASPOL

Nagrajenec, ki je pravilno rešil križanko v glasilu Mengšan in bil izžreban (julij 2024, št. 7), je **Blaž Dermastja iz Preddvora** in prejme nagrado: stekleni bidon. Čestitamo!

Dobitnik nagrado prevzame na Občini Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš, s predhodno telefonsko najavo: 01/724 71 06. **Rešitev križanke je bila:** Julij Cezar.

Nagrada križanke tokratnega glasila Mengšan (september 2024, št. 8) je: knjiga Slamniki pod Gobavico avtorja Matjaža Brojana.

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do **30. septembra 2024** na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom Nagradna križanka Mengšana. Izžrebani dobitnik/dobitnica nagrade bo objavljen/a v oktobrski številki glasila.

MENGESKA GODBA
Slovenija

Tradicionalni 29. Mihaelov sejem v Mengšu

S pesmijo v srcu ob
140. obletnici Mengeške godbe

Od 20. do 22. septembra 2024

Pester in bogat program za vse generacije!

Občina MENGEŠ

KD MIHAELOV SEJEM

